

RECOMANDĂRI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA APLICĂRII LEGII ÎMPOTRIVA INFRAȚIUNILOR FORESTIERE

WWF, Interpol și ClientEarth sunt parteneri în cadrul acestui proiect finanțat în vederea combaterii criminalității forestiere

ClientEarth

WWF este o organizație independentă de conservare, cu peste 30 de milioane de susținători și o rețea globală activă prin leadership local în aproape 100 de țări. Misiunea noastră este de a opri degradarea mediului natural al planetei și de a construi un viitor în care oamenii trăiesc în armonie cu natura, prin conservarea diversității biologice a lumii, asigurându-se că utilizarea resurselor naturale regenerabile este durabilă și promovând reducerea poluării, și a consumului risipitor.

Biroul pentru Politici Europene contribuie la realizarea misiunii globale a WWF, conducând rețeaua WWF pentru a modela politicile UE cu impact asupra mediului european și global.

Aspect: Impre Sebestyen / Unitatea grafică.

Fotografie de copertă: WWF / James Morgan

Publicat în mai 2021 de WWF - World Wide Fund for Nature (fostul World Wildlife Fund), Bruxelles, Belgia. Orice reproducere integrală sau parțială trebuie să menționeze titlul și să-l acrediteze pe editorul menționat mai sus ca proprietar al drepturilor de autor.

Text 2021 WWF. Toate drepturile rezervate.

Proiect - Nr. „821579 - Criminalitatea forestieră - ISFP - 2017 - AG - ENV”.

Acest proiect a fost finanțat de Fondul de securitate internă al Uniunii Europene - Poliția.

Conținutul acestei publicații reprezintă doar punctele de vedere WWF și este responsabilitatea sa exclusivă. Comisia Europeană nu își asumă nicio responsabilitate pentru utilizarea informațiilor pe care le conține.

© Tomáš Hulík

CUPRINS

I. INTRODUCERE	4
II. METODOLOGIE	8
III. REZUMAT	14
IV. LECȚII ÎNVĂȚATE	18
V. CERCETAREA LITERATURII	22
VI. RECOMANDĂRI ADRESATE UNIUNII EUROPENE	30
VII. RECOMANDĂRI PENTRU LANȚUL DE APLICARE A LEGII ȘI AUTORITĂȚILE COMPETENTE PENTRU COMBATerea INFRAȚIUNILOR FORESTIERE	34
Organizații Non Guvernamentale și Organizații ale Societății Civile	36
Autorități vamale	38
Autorități Competente – Personal Forestier	40
Investigație	43
Sistemul judiciar	46
Unități Specializate: Anti-corupție, anti-fraudă și spălarea de bani	48
ANEXĂ	50

I. INTRODUCERE

Recoltările ilegale de lemn și defrișările pentru extinderea agricolă au devenit probabil cea mai mare amenințare a vieții pe planetă, iar infracțiunile forestiere pot implica cea mai mare nepotrivire a resurselor guvernamentale și interguvernamentale cheltuite pentru combaterea lor în raport cu profiturile infracționale pe care le generează.

Recoltările ilegale de lemn și impactul negativ al criminalității forestiere asupra schimbărilor climatice și a speciilor încă nu sunt înțelese adecvat sau sunt minimizate la nivel politic.

Râu care trece prin defileul Văii Ghimbavul, România

Infracțiunile forestiere reprezintă o problemă tot mai mare având legături cu crima organizată și corupția. În termeni financiari, **infracțiunile asupra mediului reprezintă cel de-al treilea cel mai mare sector infracțional din lume** în urma contrafacerii și drogurilor și a atins valoarea de 110-281 miliarde dolari în 2018. În cadrul infracțiunilor asupra mediului, **infracțiunile forestiere reprezintă de departe cea mai mare parte atingând valoarea de 51-152 miliarde dolari**¹. Exploatarea forestieră ilegală acoperă până la 10–30 % din exploatarea forestieră totală la nivel global, atingând chiar 20–50 %² atunci când spălarea de bani din exploatarea forestiere ilegale este inclusă. În strânsă asocieră cu cele mai grave exemple de corupție și crimă organizată, infracțiunile forestiere și exploatarea forestiere ilegale **resping colectarea de taxe guvernamentale și a altor venituri** de asemenea, și **discreditează statul de drept, principiile unei guvernări democratice și respectul pentru drepturile omului**³.

Infracțiunile forestiere au un impact negativ semnificativ asupra veniturilor guvernamentale și a stabilității economice.

În unele cazuri sunt de asemenea **asociate cu conflicte violente**, cu folosirea profiturilor din exploatarea ilegală a pădurilor și a altor resurse naturale pentru a finanța și prelungi războaie⁴, în timp ce teroriștii și grupurile armate folosesc exploatarea forestieră ilegală drept sursă de venit⁵.

Datorită rentabilității crescute a lemnului și a produselor derivate, infracțiunile ce implică pădurile lumii au devenit mai proeminente. În ultimii ani, rolul crimei organizate implicate în sectorul forestier a crescut. Natura exploatării forestiere ilegale devine tot mai organizată, sofisticată și transnațională.

Drept consecință, o parte semnificativă a infracțiunilor forestiere și exploatarea forestieră ilegală sunt realizate acum de rețele de crimă organizată. Acestea folosesc o rețea internațională de afaceri cvasi-legale și structuri corporative pentru a-și ascunde activitățile ilegale, care includ contabilitate creativă pentru a spăla banii proveniți din infracțiuni sau complicitatea cu înalți oficiali guvernamentali. **Crima organizată forestieră continuă să evolueze și să dezvolte noi metode de a realiza operațiuni infracționale forestiere și spăla lemnul ilegal.**

Abordarea infracționalității forestiere este strâns legată de promovarea viabilității economice, stabilității politice și îmbunătățirea sănătății publice și a securității naționale.

Exploatarea forestieră ilegală și defrișarea pădurilor în scopul extinderii agriculturii au devenit probabil cea mai mare amenințare asupra vieții pe planetă și infracțiunile forestiere pot implica cea mai mare discrepanță a resurselor guvernamentale și intergu vernamentale folosite pentru a le combate privind profiturile ilegale pe care le generează⁶.

Dimensiunea exploatărilor forestiere ilegale și a impacturilor negative a infracțiunilor forestiere asupra **modificărilor climatice și extincția speciilor** nu este înțeleasă în mod corespunzător sau subestimată la nivel politic.

În 2013, UE a adoptat o nouă legislație, Regulamentul UE privind Lemnul (EUTR), pentru a aborda produsele derivate din exploatarea forestiere ilegale pe piața UE. Însă, **lacunele** din EUTR și aplicarea acestuia precum și **golurile de implementare** din alte legi naționale din Statele Membre, **au împiedicat până acum schimbările reale, după cum arată de exemplu rezultatele verificării aplicării EUTR, publicată de WWF la sfârșitul anului 2019**⁷.

Proiectul **“Inițiativa UE privind Infracțiunile Forestiere”** are scopul de a **facilita aplicarea legii efective prin stimularea rețelelor care pot detecta infracțiunile forestiere și răspunde la acestea.** Proiectul acoperă 6 state: **Belgia, Bulgaria, Franța, România, Slovacia și Ucraina.**

Prima etapă a proiectului a inclus realizarea unei **analize complexe a lacunelor pentru a înțelege mai bine infracțiunile forestiere în diferite state participante la proiect prin analizarea lipsurilor, identificarea provocărilor** împreună cu lanțul de implementare însă și **oportunități pentru a identifica mai multe cazuri și sprijini gestionarea forestieră și implementarea cadrelor necesare pentru a combate infracțiunile forestiere.** Proiectul avea de asemenea scopul de a împuternici societatea civilă pentru a ridica suspiciuni și pentru a deveni un partener bine informat pentru autorități.

Public țintă

Rezultatele acestor analize ale lacunelor naționale au fost folosite pentru a formula recomandările prezentate în acest raport.

Aceste recomandări vizează prioritar:

- 1. Uniunea Europeană;**
- 2. Lanțul de aplicare/Autoritățile competente care luptă împotriva infracțiunilor forestiere (chiar și în afara statelor implicate în proiect).**

Recomandările au scopul de a fi realiste și utile pentru a soluționa lacunele și provocările care împiedică o luptă eficientă împotriva infracțiunilor forestiere.

Bune practici

Bunele practici adunate în prima etapă a proiectului sunt enumerate pentru a ilustra noi tehnici, instrumente și gândirea inovatoare pentru a contracara infracțiunile forestiere din statele implicate în proiect.

1 Nellemann, C.; Henriksen, R., Pravettoni, R., Stewart, D., Kotsovou, M., Schlingemann, Shaw, M. and Reitano, T. (Eds). 2018. World atlas of il- licit flows. A RHIPTO-INTERPOL-GI Assessment. RHIPTO -Norwegian Center for Global Analyses, INTERPOL and the Global Initiative Against Transnational Organized crime. www.rhipto.or. www.interpol.int

2 Nellemann, C. (Editor șef); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E., și Barrat, S. (Eds). 2016. Creșterea infracțiunilor asupra mediului – O amenințare în creștere asupra păcii resurselor naturale, Dezvoltare și Siguranță. O Evaluare de Răspuns Rapid UNEP INTERPOL. Programul de mediu al Națiunilor Unite și Răspuns Rapid RHIPTO – Centrul Norvegian al Analizelor Globale, www.rhipto.org- accesibil aici

3 Uniunea Europeană. 2006. Combaterea exploatării forestiere ilegale și a comerțului relaționat în țările în curs de dezvoltare. Disponibil la: europa.eu/legislation_summaries/other/r12528_en.htm

4 European Commission (EC). 2003. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament Forest Law Enforcement, Governance and Trade (FLEGT): proposal for an EU action plan [COM(2003)251]

5 Interpol; World Atlas of Illicit Flows. 2020

6 Nellemann, C. et al. 2020. Problema păcătoasă a politicii forestiere

7 https://www.panda.org/knowledge_hub/?357123/WWF-Enforcement--Review-of-the-EU-Timber--Regulation-EUTR

II. METODOLOGIE

Analiza lacunelor caută să colecteze informații de la oficiali guvernamentali și autorități care sunt responsabile în mod formal pentru a lupta împotriva infracțiunilor forestiere și de la ONGuri/OSCurile cu experiență în infracțiunile forestiere.

Verificări în teren - silvicultori și WWF.

În România, Bulgaria, Slovacia și Ucraina analiza lacunelor s-a concentrat pe infracțiunile forestiere la nivel național precum și cele transfrontaliere.

În Belgia și Franța, analiza lacunelor s-a concentrat pe produsele din lemn importate din surse de mare risc și/sau cele cu lanțuri de furnizare complexe.

Partenerii de proiect au dezvoltat un chestionar asupra infracțiunilor forestiere pentru a reflecta opiniile personale ale grupurilor țintă (și anume, membrii lanțului de executare din domeniul cherestelei). Aceștia au fost rugați, printre altele, să enumere obstacolele care împiedică o luptă eficientă împotriva

infracțiunilor forestiere precum și să ofere recomandări privind modul de depășire al acestor obstacole.

Suplimentar, timp de două zile a avut loc un atelier în fiecare stat participant la proiect (cu excepția Franței, unde atelierul a avut loc online din cauza restricțiilor cauzate de Covid) pentru a reuni reprezentanții tuturor părților interesate și ale Autorităților Competente care luptă împotriva infracțiunilor forestiere.

Împreună, **194 părți interesate și reprezentanți ai autorităților relevante** implicați în combaterea infracțiunilor forestiere **au participat la șase ateliere.**

Organizarea recomandărilor

Fiecare nod de aplicare joacă un rol critic în lupta împotriva infracțiunilor forestiere și are propriile misiuni și atribuții specifice naturii și funcției sale.

Pe de cealaltă parte, **fiecare nod este complementar și trebuie să lucreze în strânsă colaborare** cu restul lanțului de aplicare pentru a împiedica în mod eficient infracțiunile forestiere.

În scop de claritate și lizibilitate, recomandările sunt oferite pentru fiecare nod al lanțului de aplicare (consultați mai jos graficul de informații „lanț de aplicare”).

Deși sunt specifice fiecărei părți interesate, **obiectivul din spatele lor este de a adăuga valoare lanțului de aplicare ca întreg.**

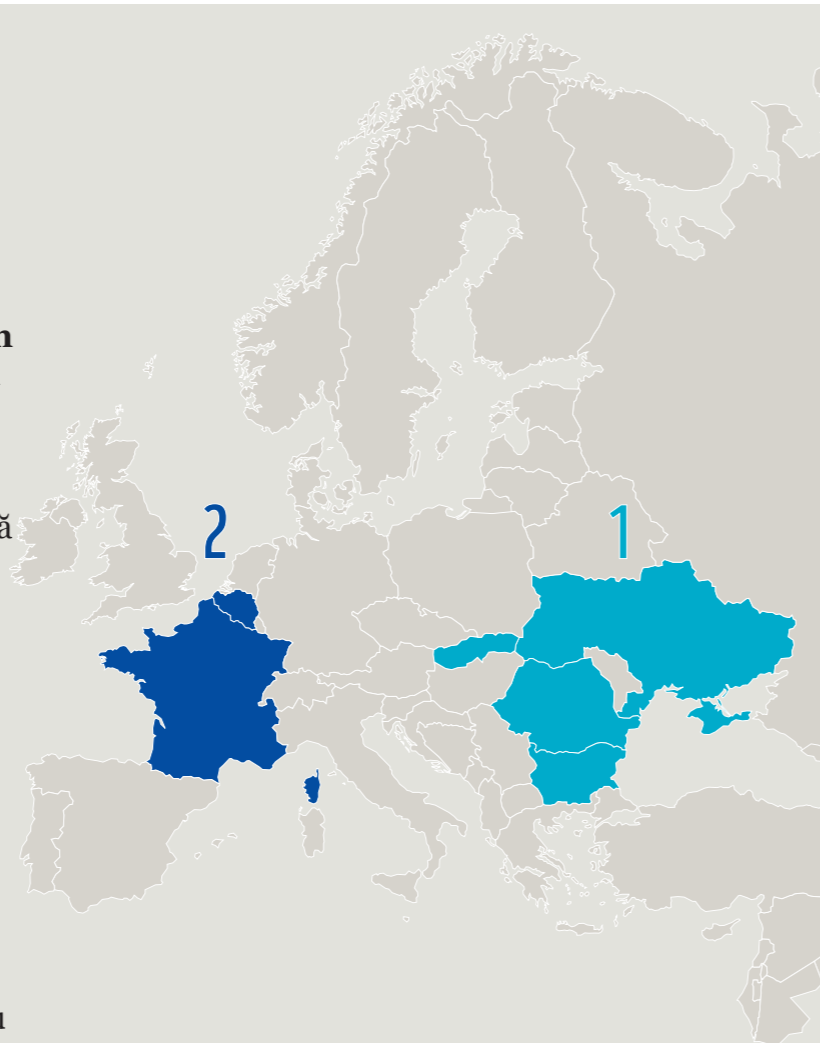
CUM AU FOST FORMULATE RECOMANDĂRILE ?

Recomandările au fost elaborate în baza rezultatelor chestionarelor și atelierelor și sunt prezentate mai jos.

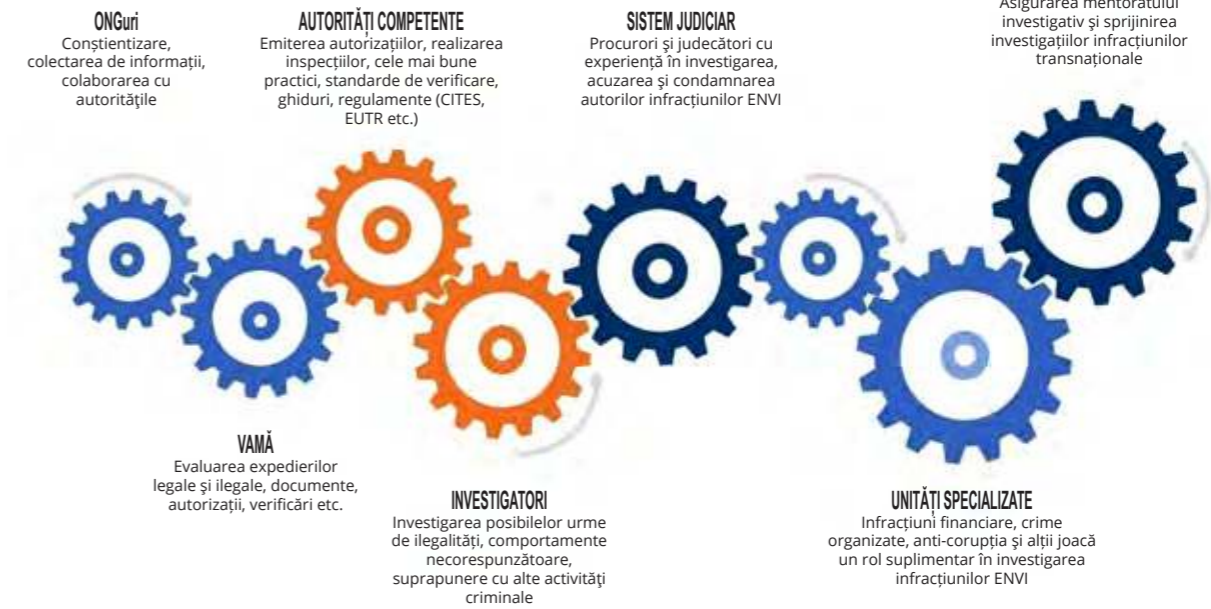
Recomandările sunt generalizate în două categorii:

- 1. State producătoare (Bulgaria, Slovacia, România și Ucraina)**
- 2. State importatoare (Belgia și Franța).**

Vă rugăm să luați în considerare faptul că recomandările pentru statele producătoare pot fi aplicabile statelor importatoare și vice-versa. Însă alegem să împărțim în categorii recomandările cele mai relevante pentru statele producătoare pe de o parte și recomandările cele mai relevante pentru statele importatoare pe de cealaltă parte.

LANȚ DE APLICARE PRINCIPALELE PĂRȚI INTERESATE ÎN COMBATAREA INFRAȚIUNILOR FĂCUTE ÎN COMBATAREA INFRAȚIUNILOR FĂCUTE ÎN COMBATAREA

TĂIERI DE IGIENĂ NEJUSTIFICATE / APLICATE GREȘIT, CUM AR FI CAZUL CALAMITĂȚILOR CAUZATE DE ATACURI ALE GÂNDACILOR DE SCOARTĂ FĂRĂ TEMEI SAU CHIAZ FALSIFICATE.

„Silvicultorilor li se spune câteodată să „caute” lemn provenit din tăieri de igienă. Dacă nu găsesc suficient volum provenit din arbori infestați sau morți, aceștia marchează deasemenea arbori sănătoși în vederea recoltării. Acest fapt poate duce la o tăiere rasă, fiind mai ușor de raportat în documentele oficiale,

INVENTARE FORESTIERE (ALE ARBORILOR PE PICIOR) FRAUDULOASE PRIN MANIPULAREA (DE REGULĂ PRIN SUBESTIMARE) VOLUMULUI ARBORILOR MARCAȚI ÎN VEDEREA RECOLTĂRII.

„În timpul pregătirii documentelor necesare pentru obținerea unei autorizații, personalul silvic subestimează voitul numărul de arbori destinați recoltării, lăsându-i nemarcați. Ulterior, acești arbori sunt extrași ilegal, nefiind înregistrați în documentele oficiale,

EMITEREA AUTORIZAȚIILOR DE EXPLOATARE CU ÎNCĂLCAREA CADRULUI LEGAL SPECIFIC ȘI A REGULAMENTELOR ADMINISTRATIVE.

TRANSPORT DE MATERIAL LEMNOS FĂRĂ AVIZ DE ÎNSOȚIRE

„declarația falsă a punctului de destinație este făcută de emitenții avizelor de însoțire, ulterior lemnul fiind descărcat mai aproape, ceea ce permite efectuarea transporturilor multiple efectuate în baza aceleiași document”

UTILIZAREA ACELUIAȘI AVIZ DE ÎNSOȚIRE A MATERIALULUI LEMNOS PENTRU EFECTUAREA TRANSPORTURILOR MULTIPLE

„Transportatorii abuzează de termenul de valabilitate a avizului de însoțire a materialului lemnos, iar dacă nu sunt verificați pot efectua alt transport în baza aceleiași document,

SUPRAÎNCĂRCAREA VEHICULELOR

PRIMA PLASARE PE PIAȚĂ*

„Este cel mai greu de depistat mod de operare, în consecință fiind și cel mai frecvent întâlnit. Transportul are acte, dar emitenții avizului de însoțire a materialului lemnos declară o cantitate mai mică decât cea reală, depășind toleranțele admise legal”

*pentru lemn domestic (recoltat în RO)

TRANSPORT*

AUTORIZAREA EXPLOATĂRII

RECOLTARE

DOBORÂREA ARBORILOR NEAUTORIZAȚI PENTRU RECOLTARE

„Este binecunoscut faptul că vopsea folosită la marcarea sau calitatea mărcii aplicate cu ciocanul este slabă. Elementele de indentificare a ciocanului de marcat sunt ușor de falsificat sau se depreciază rapid. Aceste aspecte facilitează ascunderea arborilor tăiați ilegal prin aplicarea unor mărci false, similare cu originalul,

RECOLTAREA DE ARBORI ÎNAFARA PERIMETRULUI AUTORIZAT

RECOLTAREA DE ARBORI DIN ARII PROTEJATE

EXPLOATĂTORII DECLARĂ FALSE LOCALITĂȚI ALE ARBORILOR ÎN DOCUMENTELE OFICIALE ȘI TAIE ILEGAL ARBORI ÎN ALTĂ PĂRTE

„Exploatarea a avut loc în suprafețe neautorizate de către administratorul silvic. Pentru a ascunde delictul, ulterior s-au pregătit „noi, documente prin care se susține că totul a fost legal,

PROCESARE

MANIPULAREA VOLUMELOR DE LEMN PENTRU A ACOPERI LEMNUL ILEGAL

„Volumul recoltat este mai mare decât cel declarat în avizele de însoțire a materialelor lemnoase și facturile fiscale. Atunci când achiziționează lemn, gaterile / unitățile de procesare plătesc deci pentru mai puțin lemn decât cel primit în realitate. Veniturile suplimentare generate sunt folosite pentru a mitui oficialii și pentru finanțarea politicienilor”

EXPORT / COMERȚ INTERN

MANIPULARE ÎN STABILIREA CALITĂȚII / VOLUMULUI ARBORILOR MARCAȚI PENTRU A EVITA TAXELE

„Dacă lemnul este vândut direct de la pădure este des întâlnită situația în care cumpărătorii silvic pentru a ca aceștia să subestimeze calitativ lemnul în documente”

„Manipularea calității arborilor marcați pentru exploatare este un mod de a ocoli taxele. O parte din bani sunt fiscalizați, iar diferența de calitate este plătită la negru cu numerar”

IMPORT

IMPORT DE LEMN ILEGAL/PROVENIT DIN ZONE CU RISC RIDICAT VIA COMPANII FANTOMĂ SAU VIA STATE MEMBRE ÎN CARE APLICAREA LEGII E MAI PUȚIN STRICTĂ, PENTRU A OCOLI OBLIGAȚIILE EÛR

IMPORTUL DE SPECII FORESTIERE LISTATE CITES FĂRĂ A DEȚINE AUTORIZAȚIILE NECESARE SAU FOLOSINDU-SE AUTORIZAȚII FALSIFICATE

IMPORT FĂRĂ DOCUMENTE CORESPUNZĂTOARE

DECLARAȚII FALSE A TIPURILOR DE PRODUS PENTRU A EVITA/ÎNCĂLCA INTERDICȚIILE DE EXPORT

IMPORTUL DE LEMN ILEGAL / PROVENIT DIN ZONE CU RISC RIDICAT VIA UN STAT TERȚ, PENTRU A ASCUNDE PROVENIENȚA LEMNULUI

„lemnul provenit din specii CITES (Afrormosia, Pericopsis elata) este prelucrat superficial pentru ca acesta să nu mai facă obiectul CITES (care se referă doar la bușteni, cherestea și furnir la acea dată”

For the latest risk assessment associated with illegal harvesting of wood in Romania, please visit <https://lemncontrolat.ro/risk-assessment-and-mitigation/>

<https://cdn.wwf.ro/uploads/2021/03/02130234/Raport-WWF-un-nou-instrument-pentru-prioritizarea-controalelor-la-iesirea-din-padure.pdf>

III. REZUMAT

Rezultatele cercetărilor din literatură arată că dinamica criminalității forestiere este cunoscută de ani de zile. În ciuda indicațiilor clare ale omniprezenței și semnificației infracțiunilor forestiere, autoritățile și guvernele încă nu au luat măsuri adecvate pentru a aborda problema.

Lemn transportat pe drum forestier, Piatra Craiului, România

În Bulgaria, România, Slovacia și Ucraina (denumite în continuare state producătoare) proiectul a confirmat **importanța infracțiunilor forestiere legate de rețelele de crimă organizată și omniprezența corupției**. A fost recunoscută în mod clar de către participanți magnitudinea problemei în ceea ce privește daunele asupra mediului și din punct de vedere financiar, deși **lipsesc metodologiile pentru evaluări independente ale infracțiunilor forestiere**.

În Belgia și Franța (denumite în continuare state importatoare) oficialii guvernamentali și autoritățile **recunosc de asemenea infracțiunile forestiere drept o amenințare semnificativă asupra mediului**.

În general, sunt necesare mai multe instruirii pentru toate persoanele care lucrează în lanțul de aplicare precum și mai multe resurse.

Dintr-o perspectivă mai generală, proiectul a evidențiat implementarea și aplicarea slabă a Regulamentului UE privind Lemnul (EUTR) în acest moment.

Rezultatele arată că, Comisia Europeană în calitate de protector al EUTR, trebuie să-și intensifice eforturile pentru a armoniza și crește calitatea implementării în toate Statele Membre și trebuie să le facă responsabile pentru angajamentul luat pentru a elimina exploatarea forestieră ilegală și a produselor obținute din lemn ilegal pe piața UE.

În toate cele șase state participante la proiect, rolul unor Organizații Nonguvernamentale (ONGuri) și Organizații ale Societăților Civile (OSCur) în lupta împotriva infracțiunilor forestiere a fost apreciat și valoarea lor adăugată a fost recunoscută de participanții la proiect.

În Bulgaria, România, Slovacia și Ucraina, rezultatele au arătat nevoia de a echipa și instrui mai bine OSCurilor, oferindu-le recomandări privind colaborarea cu forțele de ordine într-un mediu corupt și asigurarea protecției corespunzătoare pentru martorii/informatorii cazurilor de infracțiuni forestiere reprezintă recomandările cheie.

În Belgia și Franța, este important să ofere ONGurilor recomandări legale ulterioare pentru a defini mai bine măsura în care preocupările justificate ale terțelor părți pot fi folosite în instanță.

În acest moment, vămile nu sunt conectate suficient cu alte părți interesate din lanțul de aplicare și procedurile și protocoalele existente nu sunt configurate realității infracțiunilor forestiere.

La nivel vamal în statele producătoare, cheia este încurajarea și realizarea de instruire și educație specializată în domeniul infracțiunilor forestiere precum și prevenirea și combaterea corupției personalului vamal.

În cazul vămilor belgiene și franceze, trebuie dezvoltate recomandări pentru personalul vamal privind stabilirea

și dezvoltarea unei analize de risc îmbunătățite pentru importurile de lemn.

În ceea ce privește Autoritățile Competente și personalul forestier, proiectul a evidențiat **lipsa protecției pentru persoanele care descoperă infracțiuni**. Rezultatele arată de asemenea că **pre-investigațiile au tendința de a fi slabe, insuficiente și nu generează dovezi solide**, în timp ce procurorii, investigatorii și personalul forestier **nu sunt conectați suficient între ei**. Răspunsurile participanților au confirmat de asemenea **numeroase (posibil sofisticate) moduri de operare folosite de rețelele de crimă organizată și infractori, în timp ce corupția la nivel forestier**, inclusiv mita, reprezintă un **factor agravant și facilitant folosit de infractorii din infracțiunile forestiere**.

În statele producătoare, indicatorii de performanță corespunzători trebuie implementați pentru personalul cu responsabilități de control concentrându-se pe operatori naționali și necesită transparență în urmărirea controalelor și a rezultatelor obținute de-a lungul lanțului de furnizare. Trebuie înființat un grup operativ sau grup de lucru între agenții dedicat sprijinirii îmbunătățirii etapelor de pre-investigație în păduri pentru a genera dovezi solide.

Statele participante la proiect nu dețin o strategie stabilită clar și comună, protocoale și standarde intersectoriale privind modul în care nodurile lanțului de aplicare ar trebui să detecteze și să combată infracțiunile forestiere dintr-o perspectivă națională. Mai mult, rezultatele au arătat faptul că **posibilitatea de a penetra crima organizată este redusă din cauza lipsei de resurse/dovezi și a aspectelor legate de corupție**.

Rezultatele proiectului în statele producătoare sugerează necesitatea de a numi sau întări personalul specializat dedicat investigării infracțiunilor forestiere (cum ar fi o poliție a pădurilor) care să colaboreze îndeaproape cu procurorii și unitățile anti-corupție, la nivel național, posibil cu unități regionale sau chiar județene. Trebuie îmbunătățite protocoalele operaționale eficiente pentru a construi și colecta dovezi puternice pentru a formula acuzațiile care trebuie introduse și obținut accesul la echipamente tehnice cum sunt imaginile din satelit, baze de date forestiere relevante și sisteme GIS.

În Belgia și Franța, trebuie consolidată capacitatea personalului la nivelul Autorităților Competente și autoritățile trebuie să dețină un cadru clar pentru a fi sprijinite în stabilirea sancțiunilor ce trebuie emise și pentru a defini amenziile corespunzătoare pentru a asigura penalități administrative cu efect de descurajare la nivelul EUTR.

În timp ce suprareglementarea, complexitățile din legislații, procedurile birocratice excesive și dificultatea de a aplica unele prevederi împiedică o luptă eficientă împotriva infracțiunilor forestiere în statele producătoare, rezultatele proiectului au evidențiat lipsa evidentă a succesului în cazurile grave de infracțiuni forestiere, implicând posibil crima

organizată, atât în statele producătoare cât și în cele importatoare.

În paralel, nivelul sancțiunilor prescrise în legile naționale și/sau impuse în instanțe pentru infracțiuni asupra mediului sunt semnificativ prea reduse pentru a avea efecte descurajatoare.

În Bulgaria, România, Slovacia și Ucraina, încălcările grave ale legilor forestiere și comerțul ulterior cu lemnul necesită acțiuni riguroase de aplicare a legii, acordând o atenție specială măsurilor de drept penal. Orientarea asupra acțiunilor de aplicare trebuie mutată asupra corporațiilor mari și rețelilor criminale, în locul exploatatrilor la scară redusă.

În Belgia și Franța, trebuie instruiți mai mulți procurori și judecători pentru a fi mai specializați în infracțiunile asupra mediului și, în special, asupra infracțiunilor forestiere.

Presiunea politică și legătura puternică cu sistemul forestier și legătura posibilă a politicienilor cu

afacerile forestiere precum și crima organizată, fac dificil de investigat cazurile importante de infracțiuni forestiere. Drept consecință, **corupția, fraudă, evaziunea fiscală și spălarea banilor pare să lipsească din investigații**.

În cazul statelor producătoare, cheia este transformarea corupției din sectorul forestier în preocuparea centrală pentru instruirea procurorilor autorităților și încurajarea investigării rețelilor de crimă organizată care se ocupă de infracțiunile forestiere și imputernicirea autorităților anti-corupție prin orice mijloace. Între timp, trebuie crescute salariile pentru tot personalul forestier și organismele de investigație pentru a reduce posibilitatea corupției prin mită. În acest moment, salariile sunt deseori semnificativ prea reduse.

În cazul statelor importatoare, comunicările publice cu privire la infracțiunile asupra mediului, corupție și fraudă sunt cruciale pentru a crește conștientizarea politică și crește resursele și finanțarea.

IV. LECȚII ÎNVĂȚATE

Proiectul a confirmat dinamica cunoscută și complexă a infracțiunilor forestiere în statele participante la proiect în timp ce a sprijinit adăugarea unei cantități importante de informații și adâncirea analizei și înțelegerii acestui fenomen pentru a formula recomandările prezentate în acest raport.

Rezultatele din proiect și cercetările din literatură arată faptul că **dinamica din infracțiunile forestiere este cunoscută de mai mulți ani**. În ciuda indicațiilor clare privind omniprezența și importanța infracțiunilor forestiere, autoritățile și guvernele încă nu au luat măsurile corespunzătoare pentru a aborda aspectul, în ciuda necesității unui răspuns complex.

Pădure de pin tăiată ilegal în zona montană

Proiectul a confirmat necesitatea abordării corupției prin orice mijloace și necesitatea abordării infracțiunilor forestiere **la diferite niveluri ale lanțului de aplicare și de către diferite agenții guvernamentale**, în timp consolidării cooperării și colaborării care încurajează cooperarea cu OSCuri/ONGuri, dată fiind valoarea lor adăugată și sprijinul în zădărnicierea infracțiunilor forestiere.

De asemenea, rezultatele proiectului au evidențiat **necesitatea abordării** infracțiunilor forestiere, atât privind lemnul național cât și cel important, **la diferite niveluri ale lanțului de aplicare și de către diferite agenții guvernamentale, pentru a soluționa problema în mod eficient.**

Proiectul a clarificat de asemenea **existența infracțiunilor provenite din sărăcie și a crimei organizate**. La începutul proiectului, nu a fost făcută o distincție clară între ambele fenomene (cunoscute drept „infracțiuni forestiere” în mod generic) însă în curând **necesitatea diferențierii între ambele a devenit evidentă și importantă.**

Infracțiunile provenite din sărăcie sunt determinate de necesitate și sărăcie, în timp ce crima organizată este determinată de lăcomie și atragerea profitului ridicat. Deși au o natură foarte diferită, ambele fenomene apar la scară largă și pot fi relaționate în anumite cazuri.

Ilegalitățile la scară redusă și infracțiunile forestiere legate de sărăcie sunt destul de comune și răspândite în statele producătoare, acest fapt transformându-le într-o problemă importantă. A existat un fel de consens între respondenți privind faptul că infracțiunile forestiere cauzate de cetățeni săraci reprezintă cazuri numeroase fără implicații minore în ceea ce privește daunele asupra mediului și economiei (dintr-o perspectivă de sine stătătoare) însă crima organizată reprezintă cazuri foarte puține însă cu implicații majore privind daunele (atât în ceea ce privește distrugerea pădurilor cât și evaziunea fiscală) .

Însă, rezultatele au arătat că unii infractori „săraci” pot fi legați sau lucrează pentru o structură a unei crime organizate și poate fi dificilă atribuirea infracțiunii forestiere la crima organizată, deoarece poate include mai multe tipuri diferite de persoane/organizații.

Rezultatele au confirmat faptul că **infracțiunile forestiere evoluează constant însă numeroase dintre tehnicile și modurile de operare actuale folosite pentru a realiza infracțiunile forestiere sunt cunoscute de către părțile interesate din cadrul forțelor de ordine.**

În Belgia și Franța, există o conștientizare și un interes crescut din partea autorităților pentru a combate infracțiunile forestiere ilegale, în afara Autorităților Competente. Una din legăturile cheie din lanțul forțelor de ordine care trebuie mobilizată mai mult privind acest aspect în viitor sunt procurorii și judecătorii și în final, legiuitorii.

Deși inițial unii respondenți și participanți la ateliere pot avea dificultăți în a vorbi liber și deschis despre aspectele și infracțiunile pe care le pot întâmpina în munca zilnică, reacțiile participanților și a părților interesate cheie au fost în general foarte pozitive și încurajatoare, arătând o dorință puternică de împărtășire, discutarea aspectelor și schimbul de bune practici pentru a întări eforturile împotriva infracțiunilor forestiere într-un mod **mai eficient și proactiv.**

Analiza informațiilor și răspunsurilor participanților la proiect a evidențiat faptul că lupta împotriva infracțiunilor forestiere garantează o abordare guvernamentală dată de competențe asociate în lanțul de aplicare, **însă această abordare guvernamentală este în acest moment inexistentă sau doar parțială, și infracțiunile asupra mediului nu par să fie o prioritate. Conștientizarea și recunoașterea infracțiunilor forestiere de către participanții la proiect** drept un domeniu semnificativ al infracțiunilor nu doar asupra mediului ci și din motive de evaziune fiscală, pierdere de venituri și legăturile acestora cu crima organizată **trebuie să fie ridicate în fața decidenților politici, instituții și societatea civile și necesită măsuri corespunzătoare în răspuns, inclusiv o orientare globală asupra infracțiunilor forestiere la nivel mai ridicat, un sprijin financiar mai puternic și o abordare multidisciplinară, astfel încât autoritățile să fie cu un pas înaintea rețelelor de crimă organizată.** În final, în baza gravității amenințării pentru păduri și natura activităților criminale din acest domeniu, **proiectul a evidențiat necesitatea instruirii mai bune a procurorilor și oferirea de instrumente puternice pentru punere sub acuzare și prevenirea acestora pentru a asigura echilibrul între infracțiune, intenție și pedeapsă.**

Muntele Vitosha

© WWF-Bulgaria

V. CERCETAREA LITERATURII

În cele ce urmează prezentăm unele recomandări din cercetarea literaturii privind modul de consolidare al luptei împotriva infracțiunilor forestiere și eficientizarea acesteia. Această verificare a literaturii nu are pretenția de a fi completă ci de a prezenta unele dintre recomandările principale.

Recomandările sunt grupate în 3 categorii:

- Recomandări generale care se aplică tuturor celor 6 state participante la proiect;
- Recomandări care se aplică Bulgariei, României, Slovaciei și Ucrainei;
- Recomandări care se aplică Belgiei și Franței.

RECOMANDĂRI GENERALE DIN CERCETAREA LITERATURII PRIVIND LUPTA ÎMPOTRIVA INFRAȚIUNILOR FORESTIERE

De la: Întărirea cadrelor legale privind comerțul legal și ilegal din fauna sălbatică și produsele forestiere. Lecții din gestionarea resurselor naturale, regulamentele de comerț și sectoarele justiției criminale. Programul Națiunilor Unite pentru Mediu. 2018. 73 pagini.

- Sunt necesare mai multe activități privind implementarea și aplicarea legislației existente decât dezvoltarea și adoptarea de instrumente legale noi sau îmbunătățite.
- Un număr apreciabil de state prezintă încălcări penale ale legislației care guvernează comerțul faunei sălbatice și produselor forestiere însă nivelul urmăririlor penale nu este atât de ridicat și astfel de încălcări sunt deseori rezolvate prin mijloace administrative. Se recomandă folosirea unei **sanctiuni proporționale** încălcării.
- **Consolidarea legăturilor** între instituții și cadrele legale pentru gestionarea resurselor naturale, reglementarea comerțului și justiția penală pentru a preveni, detecta și penaliza mai eficient comerțul ilegal al faunei sălbatice și produselor forestiere.
- Statele trebui să adopte măsuri pentru a preveni și **combate corupția** între pădurari, investigatori ai faunei sălbatice și alți oficiali relevanți pentru a reduce exploatarea și comerțul ilegal.

De la: Protecția informatorilor, Recomandare CM/Rec(2014)7 și memorandum explicativ, Consiliul Europei. Octombrie 2014. 46 pagini.

- **Informatorii** trebuie să fie protejați împotriva represaliilor sub orice formă*.

De la: Daniela Kleinschmit, Stephanie Mansourian, Christoph Wildburger & Andre Purret (eds.). Exploatare ilegală și Comerț relaționat cu lemn – Dimensiuni, Factori, Impacturi și Răspunsuri. Un Raport Global

Științific de Evaluare a Răspunsului Rapid. IUFRO Serie Globală Volum 35. Viena. 2016. 148 pagini.

- Există mai multe lacune de date în măsurarea exploatării forestiere ilegale și a comerțului relaționat cu lemnul. Se recomandă adoptarea **analizelor avansate de date** pentru a integra și folosi cantități mari de date disponibile la nivel public privind lemnul (...) într-un mod mai eficient și benefic.

De la: Evaluarea capacității de aplicare a legii a necesităților pentru abordarea infracțiunilor forestiere. Interpol, programul infracțiunilor împotriva mediului, proiect LEAF. 2013. 24 pagini.

- **Creșterea resurselor financiare și tehnice**, inclusiv echipament și resurse umane, pentru agențiile de forțe de ordine responsabile pentru aplicarea legilor forestiere. **Prioritizarea exploatării forestiere ilegale și a infracțiunilor forestiere din partea autorităților este deseori limitată de resursele disponibile poliției.** În cazul în care fondurile nu sunt alocate în acest scop, majoritatea forțelor de poliție vor prioritiza infracțiunile zilnice imediate cum sunt traficul de droguri, furturile sau infracțiunile violente.
- Dezvoltarea și implementarea unei strategii naționale **pentru a spori coordonarea între diferite agenții ale forțelor de ordine** vor îmbunătăți eficiența aplicării legii.
- Realizarea **reformei instituționale pentru a aborda corupția.**
- **Consolidarea colaborării naționale și internaționale** între agenții inclusiv fiscale, poliție, procuratură și vamă.
- Necesitatea **reformelor legislative pentru a clarifica legile și reduce numărul de agenții guvernamentale care emit autorizații de aprobare pentru terenuri.**

De la: Carbon verde, Comerț la negru: Exploatare forestieră ilegală, Fraudă fiscală și Spălarea banilor în Pădurile Tropicale ale lumii. O evaluare a răspunsului rapid. 2012. 72 pagini.

- **Consolidarea cooperării și colaborării agențiilor forțelor de ordine naționale** prin sprijinirea formării de grupuri operative naționale care asigură aplicarea legilor și regulamentelor privind pădurile.

© WWF-Slovakia

- **Centralizarea națională a emiterii autorizațiilor** (...) pentru exploatarea forestieră, plantări (...) și autorizații de transport rutier* privind lemnul cu măsuri puternice împotriva falsificării.
- Încurajarea **investigațiilor naționale ale fraudelor fiscale** concentrându-se în mod special asupra plantărilor și spălării banilor în fabrici de cherestea, sub- sau supra-raportarea de volume și sub- sau supra-facturarea, fraude fiscale și folosirea necorespunzătoare a **subvențiilor** guvernamentale.

De la: Promovarea unei abordări care integrează dimensiunea de gen pentru a adresa corupția din sectorul forestier, Monika Kyria, U4 Ediția 2019:14. 48 pagini.

- Adoptarea abordărilor care integrează dimensiunea de gen pentru a adresa **măsurile anti-corupție forestieră** prin integrarea atât a considerațiilor de gen cât și a inițiativelor anti-corupție în strategiile și planurile din sectorul forestier.

De la: Proiect ferăstrău, o perspectivă a Interpol privind aplicarea legii în exploatarea forestieră ilegală, 57 pagini.

- Exploatarea forestieră ilegală și traficul de lemn trebuie să fie considerate și gestionate drept **crimă organizată transnațională gravă.**
- **Instrumentele de aplicare a legii „dure”** vor fi necesare în mod inevitabil pentru a gestiona aspectele semnificative ale exploatării forestiere ilegale și comerțului cu lemn. Persoanele trebuie să fie arestate și judecate. În unele cazuri acest lucru se va aplica și **corporațiilor mari. Bani și bunurile trebuie să fie puse sub sechestru și agențiile naționale și internaționale ale forțelor de ordine trebuie să dețină resurse corespunzătoare pentru a suprima acest sector de infracțiuni.** Acest lucru nu se întâmplă în prezent.
- Sporirea abordării infracționale, în special concentrarea asupra proiectelor de protecție a pădurilor prin judecarea infractorilor.
- Problema **corupției** nu trebuie să fie subestimată sau ignorată ci luată în considerare la elaborarea programelor de consolidare a capacității. Proiectele trebuie să fie cuplate cu principiul responsabilității. Persoana instruită trebuie să poată furniza rezultate.
- Poate fi contraproductivă crearea de sisteme noi și/ sau regimuri de certificare cu excepția cazurilor de necesitate clară. Se recomandă consolidarea structurilor și programelor existente și asigurarea că sunt **robuste și potrivite pentru scop.**

De la: Nellemann, C. (Editor șef); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E., și Barrat, S. (Eds). 2016. Creșterea Infrafracțiunilor asupra Mediului – O amenințare în creștere asupra păcii, dezvoltării și securității resurselor naturale. O evaluare a răspunsului rapid UNEP- INTERPOL. Programul Națiunilor Unite pentru Mediu și Răspuns rapid RHIPTO– Centrul norvegian pentru analize globale. 108 pagini.

- Comunitatea internațională trebuie să recunoască și să abordeze infracțiunile asupra mediului drept o **amenințare gravă pentru pace** și dezvoltarea durabilă și consolidarea statului de drept la toate nivelurile pentru a împiedica paradisurile sigure inclusiv întreruperea **paradisurilor fiscale din străinătate, îmbunătățirea legislației** la nivel național și internațional, implementarea **sancțiunilor descurajatoare**, sancțiunilor și pedepselor substanțiale, creșterea capacității și a sprijinului tehnologic pentru a **consolida aplicarea legii** și adjudecarea capacităților în domeniul infracțiunilor asupra mediului.
- Guvernele trebuie să stabilească **coordonarea centrală** și planurile trans-sectoriale naționale, cu unitate de comandă și unitate de eforturi, în colaborare cu entitățile ONU relevante, INTERPOL și alte organisme și instituții internaționale relevante care au aderat la tratat pentru a combate implicarea grupurilor de crimă organizată în infracțiuni asupra mediului.
- Solicitarea recunoașterii și abordării infracțiunilor asupra mediului drept o **amenințare gravă asupra dezvoltării durabile** de către comunitatea de dezvoltare internațională și consolidarea părții **Asistenței de Dezvoltare Oficială (ODA)** la guvernarea și reforma sectorului judiciar inclusiv combaterea și prevenirea infracțiunilor asupra mediului. Acestea trebuie să fie concentrate pe consolidarea capacității și a **sprijinului tehnologic** pentru agențiile relevante, eforturile forțelor de ordine naționale, regionale și globale împotriva infracțiunilor asupra mediului cum sunt informațiile și analizele, colaborarea între agenții, forțele de ordine, procuratură și judiciar, în special în state în curs de dezvoltare și fragile.

De la: Descoperirea riscului de corupție în sectorul forestier, Interpol, 2016, 20 pagini.

- Clarificarea și **armonizarea legilor privind pădurile**. Trebuie alocate suficiente resurse pentru a aplica aceste legi atât la nivel național cât și local.
- Consolidarea informațiilor deținute de diferite agenții guvernamentale care afectează proprietățile funciare și drepturile de proprietate printr-o **bază de date unică**

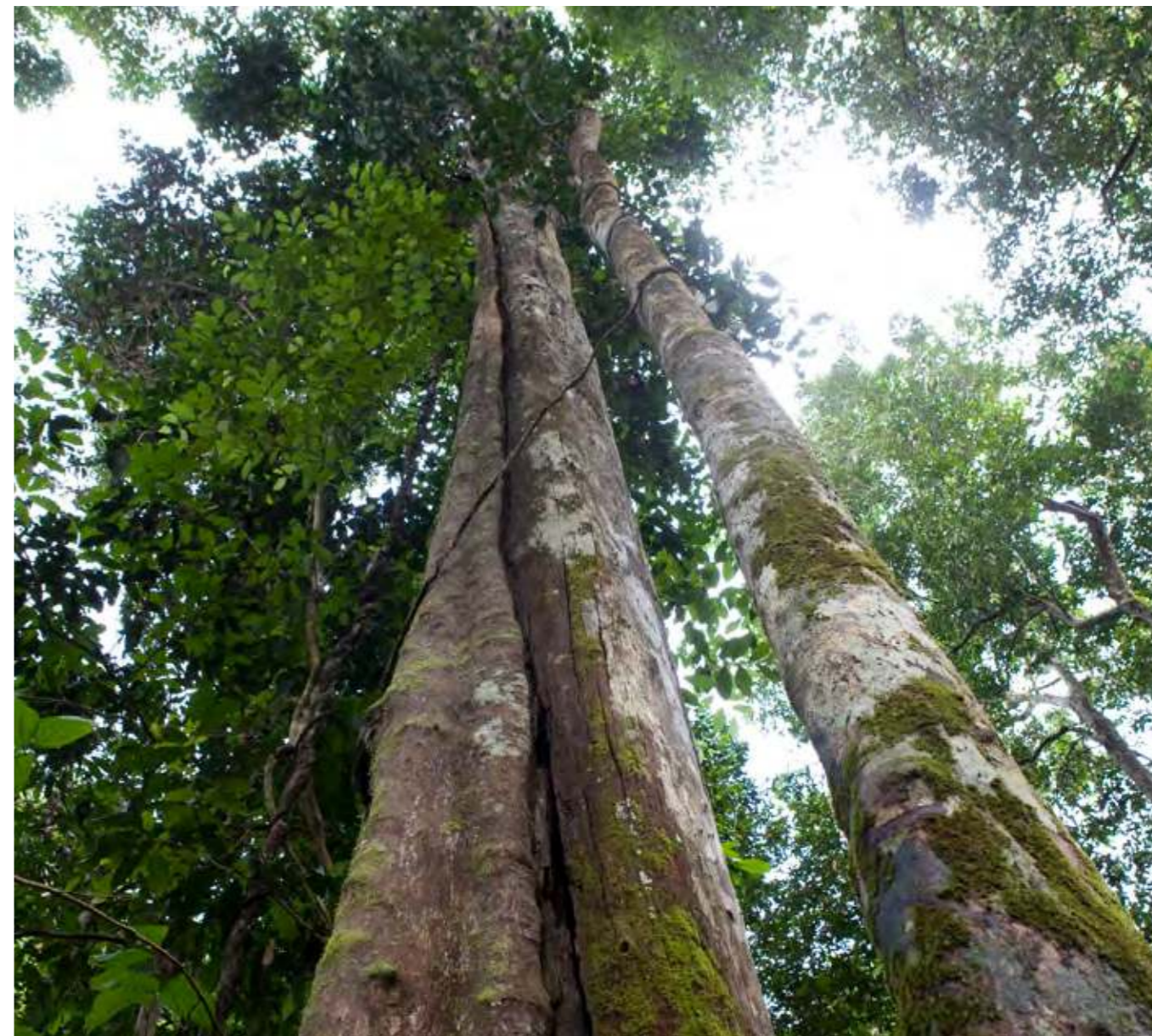
care înregistrează toate interesele legale în terenuri împădurite sprijinită de hărți oficiale și coordonate GPS. **Creșterea transparenței** privind proprietățile funciare și drepturile de proprietate, de exemplu prin crearea unui registru public al tuturor intereselor legale în terenuri.

- Implementarea proceselor de licitație publică la alocarea autorizațiilor și concesiunilor de exploatare forestieră, în locul alocării private.
- Sistemele online ale autorizațiilor pot ajuta funcționarii din prima linie în teren atunci când inspectează locurile de exploatare forestieră. **Securitate IT puternică** este de asemenea necesară pentru a evita repetarea unor exemple cunoscute atunci când aceste sisteme sunt sparte de către infractori.
- Publicarea și distribuirea **unor amenzi aplicate** și a altor **pedepse legate de corupție și exploatare forestieră ilegală** pentru a creea un simț de răspundere între forțele de ordine și cele judiciare.
- **Consolidarea capacității** forțelor de ordine, procurorilor și sistemului judiciar este necesară pentru a asigura o conștientizare mai mare a impacturilor negative pe care corupția le are asupra economiei și măsura în care **corupția sprijină activitățile infracționale grave** și crima organizată.
- Oficialii din întreg lanțul forțelor de ordine necesită **instruire pentru a-și consolida capacitatea** de a preveni, detecta, investiga și judeca corupția din sectorul forestier. Aceștia trebuie să recunoască documente falsificate și să acorde importanța necesară urmării penale a infracțiunilor forestiere.
- Investirea în consolidarea capacității, **instruire și echipamente** pentru aplicarea legii, în special unități de aplicare a legilor privind pădurea și anti-corupție.
- Formarea unei **unități dedicate infracțiunilor forestiere** în statele care colaborează cu unități anti-corupție reprezintă o abordare importantă pentru a ajuta la soluționarea problemei corupției în sectorul forestier.
- Unitățile trebuie de asemenea să primească instruire avansată privind diferite tehnici care pot sprijini **investigațiile financiare**, inclusiv: folosirea supravegherii electronice, inclusiv interceptarea telefonică și ascultarea dispozitivelor; gestionarea informatorilor, realizarea de operațiuni sub acoperire, contabilitate judiciară, audituri ale stilului de viață, în cazul în care sunt identificate stiluri de viață disproporționate ale oficialilor publici, care nu pot fi explicate prin surse cunoscute, legale de venituri.
- Folosirea de **platforme dedicate ale INTERPOL** pentru oficialii autorizați de aplicare a legii și anti-corupție și agențiile de recuperare a bunurilor pentru a spori cooperarea între practicanții anti-corupție pentru distribuire de informații și coordonarea cazurilor cu statele implicate.

- Înființarea de unități anti-corupție **independente** pentru a combate și preveni corupția.
- Înființarea de **grupuri operative multi-agenții** care unesc diferite agenții de forțe de ordine pentru a lucra într-un mod mai bun care îmbunătățește aplicarea prin cooperare și crește transparența și monitorizarea între agenții. Acest model reduce riscul ca oficiali corupți dintr-o agenție să blocheze aplicarea eficientă a legii la nivel global.
- **Eforturile multi-agenții** de cooperare s-au dovedit de succes în combaterea corupției din sectorul forestier. Sunt încurajate legăturile dintre Unitățile de Informații Financiare, Unitățile Anti-Corupție și Ministerele Pădurilor și Mediului ale statelor.

De la: COMPLICE ÎN CORUPȚIE. Modul în care firmele de miliarde și guvernul UE doboară pădurile Ucrainei. 2018. 64 pagini.

- Comisia trebuie să asigure nivelul politic ridicat și sprijinul financiar necesar pentru a asigura **îmbunătățirea implementării EUTR**
- Pentru a se asigura că firmele mari nu îl eludează prin folosirea intermediarilor, Comisia trebuie să ia în considerare **modificarea EUTR pentru a plasa aceleași responsabilități pe comercianții și distribuitorii derivați**.
- Atenția UE și a autorităților Statelor Membre nu trebuie să se limiteze la cei cu responsabilitate privind aspectele legate de păduri. Posibila implicare a firmelor UE în corupția lemnului (...) trebuie să atragă atenția autorităților responsabile pentru **aplicarea legilor privind spălarea banilor și anti-mită**.

RECOMANDĂRI GENERALE DIN CERCETAREA LITERATURII PENTRU STATELE PRODUCĂTOARE (BULGARIA, ROMÂNIA, SLOVACIA, UCRAINA)

De la: Schlingemann, L. (Editor Șef); de Bortoli, I., Favilli F.; Egerer, H.; Musco, E.; Lucas T.; Lucius, I. (Eds). **Combaterea infracțiunilor împotriva faunei sălbatice și forestiere în Regiunea Danubiano-Carpatică. O Cercetare Mediu ONU – Eurac– Raport WWF. 2017. 29 pagini.**

- **Combaterea corupției**, lipsa transparenței și greutatea economice printre altele:
  - Sporirea accesibilității informațiilor publice privind gestionarea pădurilor și condiția de conservare.
  - Preluarea și publicarea de rapoarte economice privind pierderile economice relaționate de exploatarea forestieră ilegală;
  - Promovarea dezvoltării rurale și locale integrate;
  - Crearea și sporirea facilităților pentru proprietarii de păduri pentru protejarea terenului pădurii și oferirea de compensații pentru restricționarea exploatarea forestiere a proprietarilor de păduri pe proprietatea acestora;
- Asigurarea unei **aplicări mai bune a cerințelor EUTR** prin consolidarea capacității operatorilor locali și a autorităților;
- Intensificarea **colaborării între agenții** în interiorul statelor și colaborarea între statele din regiune privind schimbul de date și aplicarea legii. În acest scop, agențiile forțelor de ordine trebuie să dețină mai multe resurse și să fie instruite pentru a crește probabilitatea prezentării în instanță a cazurilor și pentru a duce la sancțiunile relevante.
- Realizarea de instruirii comune / **transfrontaliere** a autorităților și instituțiilor în cadrul regiunii central estice Danubiano-Carpatică și dezvoltarea unei platforme pentru asistență comună, atât în ceea ce privește legislația cât și judecarea și aplicabilitatea;
- **Îmbunătățirea gestionării durabile a pădurii** prin asigurarea de instruire și informații pentru proprietari noi, inclusiv privind conservarea naturii, precum și cunoștințe privind legislația forestieră;
- Educarea și creșterea **conștientizării publicului** larg privind importanța pădurilor virgine și consecințele exploatarea forestiere ilegale prin intermediul rețelelor

de jurnalism, seminariilor, social media și alte astfel de materiale;

- Consolidarea capacității și echiparea companiilor care colectează datele astfel încât să **implementeze în mod eficient procedurile de verificare** sau sistemele independente de verificare;
- Îmbunătățirea și promovarea **sistemelor de urmărire** cum este aplicația SUMAL *;
- Instituțiile și autoritățile autorizate relevante trebuie să realizeze acțiuni **de control pe termen lung și comune**, intense și inspectii;
- Încurajarea ulterioară a adoptării și aplicării schemelor de certificare forestieră recunoscute și implementarea acestora.

De la: Sancțiuni naționale EUTR: sunt suficient de eficiente, proporționale și descurajante? Client Pământ, Martie 2018, 12 pagini.

- Adoptarea de **politici clare și credibile de implementare**. Este o precondiție esențială pentru o aplicare mai puternică ca Statele Membre să adopte **regimuri de sancționare** care pot asigura sancționarea eficientă a încălcărilor EUTR. Legile și regulamentele naționale care implementează sancțiunile EUTR trebuie verificate pentru conformarea la EUTR Articolul 19⁸.
- **Accesul sporit și la timp la informațiile de aplicare ale EUTR**. Informațiile generale ar fi foarte utile privind procedura, încălcarea EUTR, proveniența geografică și tipul de produse precum și rezultatul investigației, de exemplu.
- Dezvoltarea de **ghiduri privind eficiența și descurajarea**. Posibilitatea includerii unui ghid mai specific la nivelul sancțiunilor trebuie de asemenea verificată. Acest lucru poate avea loc prin armonizarea nivelurilor pentru anumite categorii de amenzi EUTR sau adoptarea unei metodologii comune pentru a stabili nivelul amenzilor, cum ar fi un procent comun din valoarea produsului sau profitului economic rezultat din încălcare.

RECOMANDĂRI GENERALE DIN CERCETAREA LITERATURII PENTRU STATELE IMPORTATOARE (BELGIA, FRANȚA)

De la: Greenpeace. **Lemn pătat de sânge. Violență rurală și furtul lemnului din Amazon. 2017. 14 pagini.**

- **Realizarea de verificări stricte** a operatorilor din jurisdicție, inclusiv stabilirea măsurilor ce trebuie luate pentru a identifica, evalua și reduce riscul de plasare pe piață al lemnului exploatat ilegal din pădurile braziliene din Amazon.
- Luarea tuturor modurilor, inclusiv aplicarea **sancțiunilor corespunzătoare** la detectarea încălcărilor care sunt necesare pentru a se asigura că operatorii din jurisdicție respectă EUTR.
- Considerarea operatorilor ca încălcând EUTR dacă nu pot **furniza dovezi convingătoare** privind adoptarea de măsuri corespunzătoare, care trec dincolo de prezentarea riscului lemnului exploatat ilegal care intră în lanțul lor de furnizare, conform cerințelor Articolelor 4(2) și 6 din EUTR.

De la: Legătura croată expusă: importul ilegal de lemn de tec din Myanmar pe ușa din spate a Europei, Agenția de Investigare a Mediului, 2020, 16 pagini.

- În cazul în care este posibil, Autoritățile Competente UE trebuie să aplice EUTR împotriva companiilor care participă la scheme pentru a eluda EUTR și impune **sancțiuni care sunt eficiente**, proporționale și descurajatoare pentru a descuraja operatorii să încalce legea.
- **Modificarea legislației de implementare pentru a prinde participanții la scheme de încălcare a EUTR, inclusiv cei care incită, sprijină sau conspiră la încălcări.**

De la: Greenpeace. **Criza tăcută a Amazonului. 2014. 56 pagini.**

- Tratarea oricărei companii ca încălcând obligațiile cerințelor EUTR în cazul în care nu poate **furniza informații credibile** ce demonstrează măsuri de reducere a riscului din afara documentației oficiale și sancționarea corespunzătoare a companiei.

© Gabriele Rohde / Shutterstock.com

Ambarcațiune germană Gorch Fock. Lemnul de tec folosit la restaurarea punții a fost comandat din Myanmar cu încălcarea ghidurilor germane privind achizițiile publice și importat prin nerespectarea cerințelor EUTR. Sursa WWF Germania

⁸ eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:295:0023:0034:EN:PDF

* Nota de la WWF: Emiterea autorizațiilor de transport rutier este centralizată conform sistemului SUMAL în România

VI. RECOMANDĂRI ADRESATE UNIUNII EUROPENE

Cercetarea literaturii arată că **dinamica infrafracțiunilor forestiere este cunoscută de mai mulți ani** în ciuda evoluției constante și a tot mai multor rapoarte, lucrări științifice și articole care abordează acest subiect. Recomandările formulate în acest raport nu sunt individuale ci sunt **complementare recomandărilor dezvoltate anterior** de alte părți interesate care combat infrafracțiunile forestiere.

Defrișare în România.

© Slatan / Shutterstock.com

În ciuda indicațiilor clare din cercetarea literaturii privind omniprezența și importanța infracțiunilor forestiere, autoritățile și guvernele încă nu au luat măsurile corespunzătoare pentru abordarea aspectului, în ciuda necesității unui răspuns amănunțit.

În acest moment , singurul regulament UE care combate comerțul ilegal de lemn nu a putut opri până în prezent importurile de produse ilegale din lemn sau exploatarea ilegală a lemnului care are loc în interiorul granițelor UE.

Implementarea EUTR necesită acțiuni care să-i reflecte spiritul – pentru a combate comerțul ilegal cu lemn, deși **infracțiunile forestiere nu au primit sprijin politic suficient în cadrul UE și al nivelurilor guvernamentale înalte.**

Comisia Europeană, în calitate de protector al EUTR, trebuie să-și intensifice eforturile pentru a armoniza și crește calitatea implementării în toate Statele Membre și trebuie să le facă responsabile privind angajamentul acestora de a elimina exploatarea forestiere ilegale și produsele obținute din lemn ilegal pe piața UE, un angajament luat în ziua adoptării EUTR.

ORGANIZAȚII NON GUVERNAMENTALE ȘI ORGANIZAȚII ALE SOCIETĂȚILOR CIVILE

- **Comisia trebuie să întărească textul EUTR privind îngrijorările justificate prin adoptarea unei definiții legale a unei 'îngrijorări justificate' și criterii comune pentru verificarea dovezilor încălcărilor furnizate de terțe părți,** precum și prevederi care ar **facilita un proces corespunzător pentru a contesta deciziile Autorităților Competente** de a anula dovezile furnizate prin preocupări justificate. Acest proces trebuie să includă toate părțile interesate relevante, să împartă lecțiile învățate și să discute cele mai bune practici, inclusiv privind acceptarea rezultatelor testelor asupra lemnului realizate de terțe părți.
- Trebuie stabilit un dialog cu părțile interesate la nivelul UE pentru a permite un **schimb concret între ONGuri și OSCuri/EUTR/grupul expert FLEGT**, schimbând informații și experiență.

VAMĂ

- Grupul expert al Comisiei EUTR și FLEGT trebuie să **faciliteze schimburi mai regulate** între agențiile implicate în implementarea EUTR (ex. vamă, poliție sau altele) din diferite State Membre UE pentru a spori **cooperarea transfrontalieră.**

AUTORITĂȚI COMPETENTE

- **Expertii în infracțiunile forestiere** sunt necesari la nivelul UE pentru a sprijini și coordona mai bine inițiativele naționale și la nivelul UE privind lupta împotriva infracțiunilor forestiere.
- Comisia Europeană trebuie să **ofere instruirii** pentru Actorii Competente naționale și/sau să dezvolte un manual pentru personalul Autorităților Competente și alte organisme implicate în implementarea EUTR, concentrându-se pe **modul de a realiza verificări eficiente**, modul de realizare a investigațiilor etc. cu contribuții de la experții externi.
- Încurajarea creării unei baze de date centralizate la nivel UE privind atacurile și infracțiunile și pentru schimbul de informații pentru infracțiunile legate de EUTR sau FLEGT și acțiuni de aplicare a legii.

INVESTIGAȚIE

- Comisia Europeană trebuie să ofere **instruirii** pentru AC naționale și/sau să dezvolte un manual de instruire pentru personalul AC și alte organisme implicate în implementarea EUTR, concentrându-se pe **modul de realizare al verificărilor eficiente**, modul de realizare al investigațiilor etc. cu contribuții de la experții externi.
- Grupul expert al Comisiei privind EUTR și FLEGT trebuie să pregătească un ghid pentru AC care să specifice **criteriile verificărilor** pentru a analiza și evalua mai bine nivelul de risc al produselor conform EUTR. Acesta trebuie să includă și criteriile pentru **documentația sistemelor de verificare** (suficientă) folosită și pentru a arăta conformarea la legislația aplicabilă.
- **Comisia Europeană trebuie să încurajeze și să sprijine Statele Membre la adoptarea de politici stricte și armonizate privind colectarea de date asupra operatorilor, ideal sub forma unui registru comun de operatori și comercianți la nivel UE care operează pe piața internă.** Un astfel de registru ar putea include date privind dimensiunea companiilor, statele în care operează, complexitatea lanțurilor de furnizare, frecvența importurilor de lemn și cantitățile și valoarea lemnului importat și plasat pe piață.
- Încurajarea asimilării și împingerea Statelor Membre să se bazeze mai mult pe metode judiciare pentru a schimba concentrarea forțelor de ordine de la comunitățile vulnerabile adiacente pădurilor la crima organizată.

SISTEM JUDICIAR ȘI APLICARE

- **Instruirea pentru judecători și procurori** trebuie realizată pe întreg teritoriul UE.

- Comisia Europeană trebuie să realizeze o **evaluare** a faptului dacă **sancțiunile stabilite de Statele Membre sunt eficiente, proporționale și descurajante** și conforme **Articolului 19 din EUTR**⁹. Trebuie creată o platformă europeană multi-părți interesate pentru a discuta sancțiuni eficiente, proporționale și descurajante. Platforma părților interesate trebuie să aibă un schimb regulat cu grupul expert UE FLEGT, convenind asupra ghidurilor/concluziilor comune.
- UE, cu ajutorul Autorităților Competente, trebuie să dezvolte un **ghid/criterii la nivelul UE** pentru cazurile în care un operator primește o notificare de acțiuni de remediere, o sancțiune sau altfel pentru a se asigura că sancțiunile impuse sunt **eficiente, proporționale și descurajante**. Un prim pas pentru a **armoniza** abordarea ar fi o analiză la nivelul UE care să evalueze circumstanțele în care o notificare de acțiuni de remediere a fost emisă sau o sancțiune a fost aplicată (context, tip de lemn/produse din lemn, țări de origine, tip de afacere, furnizori dacă sunt cunoscuți etc.).
- Comisia Europeană, Statele Membre, poliția, reprezentanții sistemului judiciar și ONGurile trebuie să discute și să definească care sunt **dovezile acceptabile care dovedesc legalitatea** lemnului sau demonstrează evaziunea deliberată a verificărilor corespunzătoare, posibil prin folosirea **studiilor de caz**.
- **Comisia Europeană trebuie să se asigure că Autoritățile Competente stabilesc o transparență**

mai mare pentru public și părți interesate, conform definiției din articolul 11 din EUTR¹⁰. Comisia Europeană trebuie să încurajeze Statele Membre să comunice mai regulat și transparent despre acțiunile de aplicare a legii, înregistrarea verificărilor și a principalelor încălcări detectate, ex. prin pagini de internet publice, buletine informative și conferințe de presă deoarece acestea ajută operatorii să se îmbunătățească și transmit un mesaj clar privind necesitatea luării în serios a EUTR.

- Asigurarea că dezvoltarea regulilor care guvernează comerțul internațional de lemn și coerența globală a politicii sunt întărite.
  - **Întărirea Directivei Infracțiunilor asupra Mediului.**
- ## ANTI-CORUPȚIE, ANTI-FRAUDĂ ȘI SPĂLAREA DE BANI
- UE trebuie să încurajeze **modalitățile transfrontaliere sistematice de aplicare a legii împotriva infracțiunilor** în Statele Membre, acoperind anti-corupția și infracțiunile financiare cum sunt legarea Unităților Naționale de Infracțiuni Financiare și Unitățile Naționale Anti-Corupție cu autoritățile EUTR pentru a sprijini implementarea operațiunilor de aplicare a principiului „urmărirea banilor” atât la nivelul grupurilor de lucru cât și al acțiunilor operative.

9 eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010R0995&from=EN

10 eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010R0995&from=EN

VII. RECOMANDĂRI PENTRU LANȚUL DE APLICARE A LEGII ȘI AUTORITĂȚILE COMPÉTENTE PENTRU COMBATEREA INFRAȚIUNILOR FORESTIERE

Următoarele recomandări au fost stabilite în baza rezultatelor chestionarelor și atelierelor. Alegem să includem într-o categorie recomandările cele mai relevante pentru statele producătoare pe de o parte (Bulgaria, Slovacia, România și Ucraina) și recomandările cele mai relevante pentru statele importatoare pe de cealaltă parte (Belgia și Franța).

În scopuri de claritate și lizibilitate, recomandările sunt oferite pentru fiecare nod al lanțului de aplicare. Deși sunt specifice fiecărei parte interesate, **obiectivul din spatele acestora este să aducă valoare suplimentară lanțului de aplicare ca întreg.**

Bunele practici adunate în timpul primei etape a proiectului sunt enumerate pentru a ilustra noile tehnici, instrumente și gândire inovativă apărute pentru a combate infracțiunile forestiere în statele participante la proiect.

Verificări în teren - silvicultori și WWF.

© Neil Doncheva

ORGANIZATII NON GUVERNAMENTALE ȘI ORGANIZAȚII ALE SOCIETĂȚII CIVILE

ONGurile/OSCurile dețin o conștientizare publică crescută și cunoștințe/cercetări despre aspectele forestiere și continuă datorită publicațiilor frecvente. ONGurile și OSCurile reprezintă un factor important în susținerea modificărilor și a progresului de monitorizare cu privire la infracțiunile forestiere, în timp ce joacă rolul unui paznic care demască exploatarea forestieră ilegală, comerțul sau alte acțiuni criminale sau realizează campanii pentru a informa publicul cu privire la acțiuni ilegale detectate și consecințele acestora.

ONGurile și OSCurile pot contribui în mod eficient la prevenirea ilegalităților și joacă un rol activ în solicitarea guvernelor naționale și locale să evolueze către o aplicare a legii mai bună în sectorul forestier, în detectarea acțiunilor ilegale și în educarea publicului pentru a genera suficientă presiune politică pentru a contribui la prevenirea unor infracțiuni forestiere.

ONGurile și OSCurile sunt deseori recunoscute de autorități ca jucători ai unui rol cheie în detectarea posibilelor infracțiuni forestiere, pot juca un rol în colectarea de dovezi și informații și unele dintre ele cooperează cu autoritățile în mod frecvent. ONGurile și OSCurile pot de asemenea beneficia de pe urma instrumentelor și tehnologiilor dezvoltate (cum sunt instrumente GIS, metode judiciare, imagini din satelit etc.) pentru a-și îndeplini misiunea de a combate infracțiunile forestiere. Pe de cealaltă parte, sunt deseori expuse amenințărilor și pot suporta represalii.

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- (Re)crearea unui context de încredere pentru a **încuraja martorii și informatorii** să depună mărturie.
- Oferă îndrumare OSC privind **modul de cooperare cu forțele de ordine** într-un mediu corupt.
- Asigurarea unei **protecții corespunzătoare pentru martorii/informatorii** cazurilor de infracțiuni forestiere.
- Încurajarea ONGurilor și OSCurilor să **formeze o echipă și să colaboreze cu organizații similare** deoarece atunci când vocile se reunesc, este mai puțin probabil ca o persoană sau o organizație să fie vizată de represalii sau amenințată.
- Instruirea și oferirea îndrumării pentru OSCuri privind **modul de reacție** în cazul în care sunt **martori la infracțiuni forestiere** comise.
- Comunicarea, explicarea și **încurajarea ONGurilor/OSCurilor** să publice **preocupările terțelor părți** în cadrul EUTR și să folosească alte instrumente disponibile.
- Folosirea **testării lemnului/metodelor judiciare** pentru a oferi dovezi de încredere și suplimentare pentru cazurile din instanță.

- **Echiparea și instruirea** mai bună a ONGurilor astfel încât să poată oferi semnale „profesionale” pregătite de terțe părți pentru a ajuta autoritățile la detectarea infracțiunilor forestiere.
- Autoritățile trebuie să sprijine **consolidarea capacității OSC să participe la identificarea exploatărilor forestiere ilegale**, oferind instruire în tehnici de promovare și comunicare, abilități de investigare și o cunoaștere îmbunătățită a legilor și regulamentelor privind resursele naturale cheie pentru a distinge activitățile legale de cele ilegale.
- Sprijinirea înființării unei **rețele de voluntari** care pot juca rolul unui paznic în timpul identificării exploatării forestiere ilegale.
- Creșterea conștientizării personalului forestier și al forțelor de ordine cu privire la **importanța colaborării cu OSC** și modul de desfășurare al colaborării.

Cele mai relevante recomandări pentru statele importatoare (Belgia, Franța)

- Furnizarea de îndrumări legale ulterioare pentru a defini mai bine măsura în care **preocupările justificate ale terțelor părți** pot fi folosite în instanță.
- Folosirea **testării lemnului/metodelor judiciare** pentru a oferi dovezi suplimentare și de încredere pentru cazurile din instanță.

- **Termene clare pentru răspunsuri** din partea Autorităților Competente privind apariția unor preocupări ale terțelor părți. Terțele părți care au ridicat preocupări trebuie să primească posibilitatea de a reacționa la o decizie a AC.

Bune practici din statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

BULGARIA

Există o coaliție a ONGurilor de mediu în Bulgaria, denumită „Coaliția pentru Natură”¹¹. Toate ONGurile participante (inclusiv WWF Bulgaria) lucrează pe diferite subiecte însă pot fi implicate mai multe în cazurile mari. De exemplu, datorită colaborării a două ONGuri, cazurile din instanță ale Parcului Național Pirin împotriva Ministerului Mediului și Apelor au fost câștigate. ONGurile se sprijină și colaborează în timpuri critice cum este exemplul unei modificări a legilor privind mediul care amenință habitatele și biodiversitatea.

UCRAINA

WWF Ucraina sprijină consolidarea capacității societăților civile, desfășurând mai multe proiecte bazate pe voluntari din anul 2015. Acestea includ proiectul „Supravegherea Pădurii”, care are scopul de a instrui voluntari privind modul de detectare a exploatării forestiere ilegale. Drept continuare a proiectului „Supravegherea Pădurii”, așa-numitul „Cursul Pădurii” a fost dezvoltat cu scopul de a crește conștientizarea voluntarilor cu privire la aspectele legate de conservarea pădurii. Recent, WWF Ucraina a actualizat pagina de internet a Gestionării Durabile a Pădurii în Ucraina¹² ca parte din alte proiecte. Această pagină de internet include descrierea instrumentelor disponibile pentru participarea OSCurilor și permite acestora să aibă un impact asupra luării deciziilor în timpul gestionării pădurilor. Această pagină de internet descrie și modul în care OSCurile pot participa ulterior.

SLOVACIA

Au fost introduse unele modificări în raportarea exploatării forestiere de recuperare din ianuarie 2020 (modificarea legii pădurii și legii protecției naturii). ONGurile au evidențiat de mult timp faptul că exploatarea forestieră de recuperare poate fi realizată ilegal în numeroase cazuri în Slovacia. Mai multe ONGuri au raportat Comisiei Europene suspiciuni cu privire la încălcarea directivelor UE. Drept rezultat, Comisia Europeană a deschis o procedură privind încălcarea dreptului comunitar. Aceasta a dus la modificarea legilor care stipulează în prezent faptul că toate cazurile de exploatare forestieră de recuperare în zonele protejate trebuie să fie evaluată înainte de Uniunea Națională de Conservare a Naturii care le poate permite, restricționa sau interzice în cazul în care apar unele conflicte cu activitățile de protecție a naturii. Anterior, decizia de a lansa operațiuni de exploatare forestieră de recuperare a fost luată într-o manieră ierarhică de sus în jos și copacii au putut fi tăiați fără o evaluare corespunzătoare. Datorită schimbărilor recente, evaluarea beneficiilor concrete la sol va necesita mai mult timp.

De asemenea, activitatea ONGului Wulf a condus la modificări ale Legii privind Bioenergia. Drept rezultat, doar lemnul de cea mai joasă calitate și reziduurile din prelucrarea lemnului și deșeurile lemnoase pot fi folosite acum în scopuri bioenergetice. A ajutat la reducerea presiunii, în special privind arboratele din exteriorul pădurii însă și pădurile în sine¹³.

Bune practici din statele importatoare (Belgia, Franța)

BELGIA - FRANȚA

Preocupările justificate ale terțelor părți sunt deseori abordate/investigate de către Autoritățile Competente.

FRANȚA

Participanții la atelier au recunoscut și apreciat calitatea și meticulozitatea preocupărilor justificate primite din partea unor ONGuri.

11 <http://forthenature.org/>

12 Available here: <http://sfmu.org.ua/>

13 <https://www.aktuality.sk/clanok/648218/biomasaker-sa-konci-poslanci-stopli-dotacie-do-biostiepk/>

AUTORITĂȚI VAMALE

Autoritățile vamale trebuie să joace un rol cheie drept barieră împotriva traficului internațional ilegal de lemn deoarece se află în prima linie în combaterea infracțiunilor forestiere, inclusiv exploatarea forestieră ilegală și comerțul asociat acesteia. În practică, autoritățile vamale au tendința de a descoperi infracțiuni forestiere și lemn ilegal cel mai des ca parte din activitățile lor de rutină la trecerile de frontieră în timp ce evaluează expedierile legale și ilegale, documentele, autorizațiile etc. Autoritățile vamale sunt de asemenea strâns relaționate cu alte noduri ale lanțului forțelor de ordine. Acestea trebuie să identifice dacă lemnul poate fi de risc ridicat, să detecteze posibilul lemn ilegal și să alerteze Autoritățile Competente. Acestea pot fi de asemenea responsabile pentru aplicarea acțiunilor de încetare aplicate companiilor în încălcare și să confiște sau rețină lemnul care intră în UE dacă acel lemn este posibil ilegal.

Recomandările identificate de proiect pentru autoritățile vamale pentru a le ajuta și sprijini în combaterea ulterioară a infracțiunilor forestiere.

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- Promovarea schimbului de informații și **îmbunătățirea cooperării** între vămi și autoritățile relevante în controlul la frontieră al comerțului cu lemn.
- Asigurarea **accesului la bazele de date relevante ale vămilor** este acordat restului lanțului forțelor de ordine.
- Încurajarea și realizarea de **instruire** și educație specializată în domeniul infracțiunilor forestiere precum și prevenirea/luptă împotriva corupției pentru personalul vamal.
- Simplificarea procedurilor de inițiere a **inspecțiilor înainte de export** care are loc pentru a consolida și simplifica executarea obligației comercianților conform EUTR sau orice alte legi relevante care abordează infracțiunile forestiere cum sunt CITES sau legile împotriva spălării banilor și îmbunătățirea șanselor de a detecta infracțiuni de autorizații falsificate/contrafăcute.

Cele mai relevante recomandări pentru statele importatoare (Belgia, Franța)

- **Crearea rețelelor lipsă** și identificarea partenerilor în administrațiile și autoritățile guvernamentale pentru a asigura o **implementare mai eficientă a EUTR**.
- Dezvoltarea de ghiduri pentru personalul vamal privind elaborarea și dezvoltarea unei **analize de risc îmbunătățite** pentru importurile de lemn.

- **Extinderea** platformei model **EU-Twix**¹⁴ (folosită în prezent pentru speciile CITES) pentru a acoperi mai larg infracțiunilor forestiere, inclusiv EUTR și FLEGT.

Bune practici din statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

BULGARIA

La nivel național, toți operatorii fac obiectul înregistrării și vor fi înserși în registre publice ale Agenției Executive pentru Silvicultură. Drept rezultat al unui acord semnat în 2014 între Agenția Executivă pentru Silvicultură și Agenția Vamală, Agenția Executivă pentru Silvicultură are acum acces la registrele Agenției Vamale drept cale de a identifica operatorii.

UCRAINA

La nivel regional, au existat unele întruniri despre colaborarea între Agenția Vamală și Agențiile Forestiere. De exemplu, a existat un acord pentru o colaborare directă între șefii Posturilor Vamale, și Întreprinderilor Forestiere de Stat și un schimb de informații necesar în regiunea Volyn în 2018. În alte cazuri, au fost înființate comisii speciale prin decret al Biroului Vamal regional, după cum s-a întâmplat în regiunea Zakarpattya. Scopul a fost de a verifica deciziile luate de oficialii relevanți în cazuri controversate. Unii oficiali au fost concediați în urma deciziei comisiei.

Bune practici din statele importatoare (Belgia, Franța)

BELGIA - FRANȚA

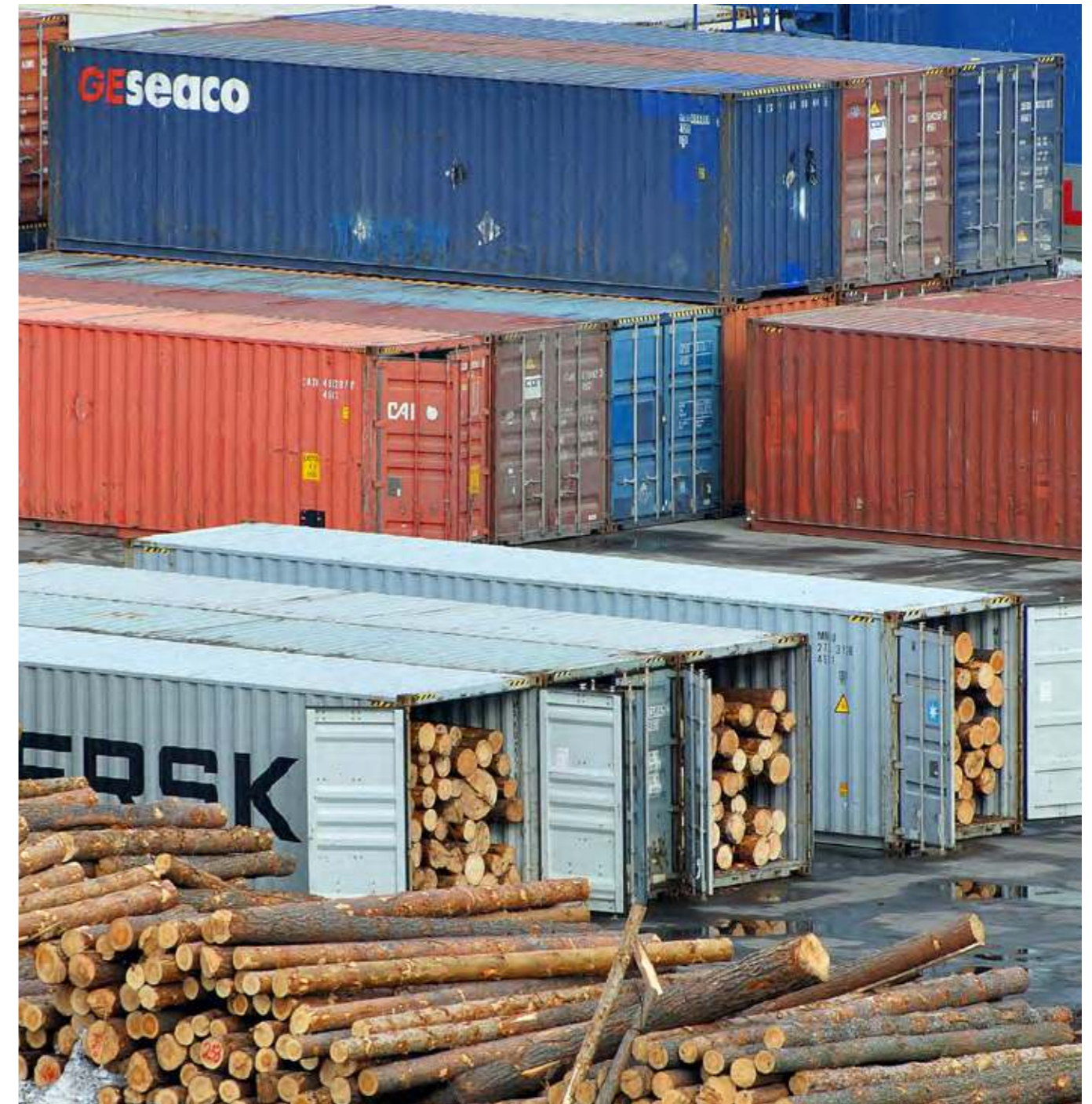
Autoritățile vamale dețin propriile laboratoare în care pot testa lemnul pentru a obține mai multe informații cu privire la specii sau posibile origini.

FRANȚA

Unii ofițeri vamali sunt specializați în lemn.

BELGIA

Autoritățile vamale au puterea de a executa parțial EUTR, definită de legislația națională.

14 <https://www.eu-twix.org/>

AUTORITĂȚI COMPETENTE – PERSONAL FORESTIER

Autoritățile competente și personalul forestier sunt în prima linie în lupta împotriva infracțiunilor forestiere. În misiunea lor zilnică, aceștia sunt responsabili pentru monitorizarea, realizarea inspecțiilor, punerea în aplicare a regulamentelor relevante și controlul privind regulamentele și legile la nivel forestier. Împreună cu ONGurile și OSCurile, acestea pot detecta și identifica infracțiunile forestiere. Acestea joacă un rol cheie în verificarea lemnului în diferite etape, de la păduri și până la lanțul de furnizare, în timpul transportului sau la fabricile de cherestea și punctele de expediere, atât în cazul lemnului național cât și cel importat.

Poziția lor vitală în lanțul de valoare forestier poate să le conducă spre situații dificile cum sunt încercările de mituire sau hărțuire pentru a ajuta la ascunderea sau facilitarea infracțiunilor forestiere. Din punctul de vedere al aplicării legii, este esențial să lucreze în strânsă colaborare cu restul lanțului forțelor de ordine, cum sunt autoritățile vamale sau organismele de investigație și autoritățile judiciare.

Recomandările identificate de proiect pentru autoritățile competente pentru a le ajuta și sprijini în combaterea ulterioară a infracțiunilor forestiere.

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- Dezvoltarea și **realizarea** sesiunilor/programelor de **instruire** pentru aplicarea legii/EUTR și combaterea mai bună a infracțiunilor forestiere pentru a consolida capacitatea personalului și stimula motivația personală.
- **Furnizarea de material** folosit pentru detectarea infracțiunilor forestiere (camere CCTV, drone etc.) și se bazează mai mult pe imaginile din satelit pentru a detecta infracțiunile. Simplificarea accesului la înregistrări video deținute de exemplu de primării, organizații de stat sau companii/propietari privați ai înregistrărilor.
- **Protecția mai bună a persoanelor care investighează** și descoperă infracțiuni, luând în considerare riscurile semnificative la care se expun în timp ce își realizează atribuțiile.
- **Creșterea salariilor** și implementarea stimulentei pentru personalul forestier (persoane implicate în gestionarea, controlul și supervizarea pădurilor în general) pentru a crește motivația personalului, reducerea riscului de corupție și înșelăciune și reduce rulajul.
- Transformarea procesului de **recrutare** al personalului pădurii și pozițiilor de conducere **mai transparent, exigent și corect** pentru a evita conflictele de interese și interferențele politice în administrațiile publice și politici.
- **Înființarea unei echipe speciale inter-agenție dedicate** sau grup de lucru care ar ajuta la îmbunătățirea etapelor pre-investigație în păduri pentru a genera dovezi solide.
- Introducerea unor indicatori de performanță corespunzător pentru personalul cu responsabilități de

control concentrându-se în special pe operatori naționali și necesită **transparentă în urma controalelor și asupra rezultatelor** obținute de-a lungul lanțului de furnizare.

- Revizuirea **sistemului de măsurare a volumului** pentru a reduce în mod semnificativ marja de erori, posibil prin digitalizarea și standardizarea procedurilor de măsurare. Modificarea cadrului legislativ unde este necesar pentru a interzice inventarul imprecis al pădurilor (cum este ascunderea stocului actual al pădurii) și manipulări la stabilirea producției.
- Realizarea unei **evaluări** complexe a omniprezenței exploatării forestiere ilegale și a infracțiunilor forestiere pentru a cunoaște starea de fapt și stabilirea unor strategii personalizate de combatere.
- Înființarea unei **baze de date comune** cu verificări de conformare, preocupări justificate și măsuri ulterioare de aplicare (ex. conform registrelor EUTR privind verificările de conformare sunt considerate informații despre mediu și trebuie divulgate fără limitări).
- **Finanțarea mai bună a sectorului forestier**, prin alocarea de fonduri pentru utilajele, depozitele, infrastructura rutieră forestieră.
- **Promovarea politicilor și inițiativelor** de silvicultură legală „mai bună”, mai **transparentă** și eficientă pentru a ajuta companiile de exploatare forestieră să achiziționeze tehnologie prietenoasă cu mediul, pentru a crește valoarea adăugată a mărfurilor astfel încât persoanele implicate în silvicultură să desfășoare o activitate forestieră legală plină de satisfacții.
- **Îmbunătățirea gestionării forestiere durabile** prin furnizarea educației și informațiilor pentru toți proprietarii de păduri, inclusiv privind conservarea naturii, instrumentele existente pentru gestionarea

forestieră responsabilă (adică FSC), precum și cunoștințe privind legislația forestieră.

- **Asigurarea că legile/regulamentele privind sănătatea și securitatea care previn accidentele profesionale** din timpul activităților de exploatare sunt aplicate în mod strict.
- (BG, RO, SK, UA) Implementează sau îmbunătățesc¹⁵ o **urmărire centralizată electronică a lemnului** și un sistem de dovezi pentru planificarea, marcarea, exploatarea, certificarea, transportul/expedierea și prelucrarea lemnului. Acest sistem electronic va concentra toate informațiile despre gestionarea forestieră (planuri/volume) pentru a reduce riscul de fraudă la nivelul lanțului de custodie, inclusiv posibilele manipulări ale volumelor în timpul comerțului și transportului, fraudă bazată pe documentație etc. Lemnul ar fi monitorizat în timp real.
- (SK, UA) **Consolidarea regulamentelor privind emiterea de autorizații de exploatare și asigurarea aplicării armonizate a acestora**, acordând o atenție specială tăierilor de igienizare – o practică folosită deseori necorespunzător pentru a justifica supra-exploatarea.
- (RO, UA) **Abordarea fragmentării administrative a fondului forestier național fără întârziere** pentru a se asigura că pădurile nu sunt înstrăinate ilegal și pentru a asigura contabilizarea corespunzătoare și definirea limitelor terenurilor împădurite și a proprietății corecte.
- (RO, UA) **Crearea unui serviciu independent specializat de protecție forestieră** compus din persoane din cadrul forțelor de ordine instruite în mod special și asigurarea că prerogativele acestora sunt coerente cu realitatea și complexitatea infracțiunilor forestiere cum ar fi de exemplu, libertate și flexibilitate suficientă pentru a realiza inspecții regulate și inopinate.
- (UA, RO, SK) **Furnizarea unei definiții clare a exploatării forestiere ilegale în legislația națională.**

15 Ucraina are implementat un sistem electronic de urmărire a lemnului însă necesită îmbunătățiri majore.
16 https://www.panda.org/wwf_news/?355571/WWF-BG-Forestry-Apps
17 <https://gis.wwf.bg/mobilz/en/>
18 http://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/analysis_of_illegal_logging_in_bulgaria_2013_2017.pdf

Cele mai relevante recomandări pentru statele importatoare (Belgia, Franța)

- Infracțiunile forestiere la nivel național și exploatarea forestiere ilegale și comerțul relaționat cu lemnul nu sunt considerate o provocare semnificativă în Franța și Belgia. În ambele state, proiectul s-a concentrat pe produsele din lemn im portate de mare risc și/sau cele cu lanțuri de furnizare complexe. Cele câteva recomandări cu privire la păduri (legate de pădurile din statele exportatoare/ producătoare) pot fi găsite la secțiunea IV (Investigație).

Bune practici din statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

BULGARIA

- **WWF-Bulgaria dezvoltă o aplicație mobilă pentru raportarea exploatării ilegale din pădurile bulgare¹⁶ și o platformă a Sistemului Geografic Forestier de Informare¹⁷** cu straturi multiple de informare, inclusiv pădurile virgine, păduri cu valoare înaltă de conservare, zone protejate și autorizații de exploatare forestieră. Ambele instrumente WWF au scopul de a fi folosite pe teren de către publicul general și autoritățile forestiere.
- **Agencia Executivă Forestieră a înființat o linie telefonică de urgență pentru a trimite semnale în cazul incendiilor și activităților forestiere ilegale.** În 2017, au fost trimise 8539 semnale datorită acestui nou instrument/structură dintre care 28% se refereau la exploatarea forestieră ilegală, 11% se refereau la transportul de lemn ilegal și 6% la depozitarea de lemn ilegal.
- Măsurile recente care sprijină combaterea infracțiunilor forestiere au inclus: **marcarea lemnului transportat cu etichete** cu un număr unic, implementarea unui **registru electronic** cu acces public pentru firme și depozite unde este expediat lemnul¹⁸. De asemenea, toate vehiculele care transportă lemn trebuie să fie acum **echipate cu GPS astfel încât camioanele cu lemn să poată fi urmărite online în timp real** de către Direcția Forestieră Regională.

ROMÂNIA

WWF a sprijinit autoritățile în dezvoltarea SUMAL¹⁹, un **sistem de bune practici pentru urmărirea furnizării de lemn care include o bază de date centrală și o linie telefonică unde oamenii pot suna²⁰ pentru a raporta sau verifica legalitatea expedierilor de lemn, care reprezintă un pas înainte clar în lupta împotriva exploatărilor forestiere ilegale²¹.**

Folosirea acestuia este obligatorie pentru administrațiile forestiere și toți operatorii și comercianții care exploatează, depozitează, prelucrează, comercializează sau realizează operațiuni de import-export cu lemn sau materiale din lemn. Acesta acoperă fiecare parte a procesului, de la lemnul ca pădure la lemnul ca produse. Fiecare document legal este înregistrat în această bază de date (documente de estimare a volumului stocului existent, autorizații de exploatare, documente de livrare a lemnului).

UCRAINA

- WWF Ucraina a dezvoltat și actualizat recent în 2020 o platformă GIS cu informații despre situația de protecție a pădurilor virgine identificate în Ucraina: <http://gis-wwf.com.ua/> (în scopul unui alt proiect). Toate pădurile virgine sunt împărțite în straturi de păduri care primesc condiția oficială de păduri protejate, păduri care nu au primit condiția oficială de păduri protejate și cele care sunt în proces de a primi condiția oficială de păduri protejate. Mai mult, prezintă informații despre suprapunerea zonelor protejate existente cu păduri virgine identificate precum și suprapunerea pădurilor virgine cu alte categorii de păduri ca pădurile recreaționale etc. Astfel, această pagină de internet este un fel de hartă pentru protejarea pădurilor valoroase care nu au primit încă condiția de protejate.
- WWF Ucraina se află în proces de dezvoltare a unui grafic interactiv de informare care prezintă documentele necesare pentru aprobarea diferitelor tipuri de exploatare forestieră în interiorul și exteriorul zonelor protejate, precum și organizațiile implicate și etapele la care se află. Acest grafic de informare va fi foarte folositor în ilustrarea complexității procesului de aprobare și va fi util pentru ONGuri, activiști, agențiile de forțe de ordine.

SLOVACIA

Pădurile și Proprietățile Militare din Republica Slovacia și-a dezvoltat propriul sistem complex "Evidencia vyťažného deva" (Registru Lemnului Exploatat). Sistemul implementat în 2015 constă în informații cu privire la lemnul exploatat²²:

- Informații privind depozitarea și expedierea lemnului (de la exploatare la depozitare la expediere),
- Informații despre pădurile unde au fost realizate exploatare,
- Număr unic (etichetă de plastic) pentru fiecare bucată de lemn (lemn brut) sau stivă de lemne (celuloză sau lemne de foc),
- Clasificare calitativă (specii, calitate),
- Volum și tip (planificat/sanitar, regenerare/îngrijire etc.),
- Grup de lucru care a realizat extracția, numărul de stoc al pădurii de unde lemnul a aluneat din pădure.

Sistemul poate fi folosit drept inspirație pentru proiectarea unui sistem de înregistrare și urmărire a lemnului la nivel național.

19 <http://apepaduri.gov.ro/categorie/sumal-2-0/321>

20 <https://www.inspectorulpadurii.ro>

21 <https://eia-global.org/press-releases/romania-creates-revolutionary-public-access-in-new-online-wood-tracking-system>

22 https://www.minzp.sk/files/iep/2019_12_ako-zlepsit-sledovanie-tazbu-dreva.pdf

INVESTIGAȚIE

Organismele de investigație se află în centrul luptei împotriva infracțiunilor forestiere deoarece verifică și cercetează posibile piste de urme de ilegalități și comportament necorespunzător care se suprapune cu posibile activități criminale. Acestea vor avea responsabilitatea de a găsi dovezi puternice și care pot fi prezentate în instanță și calitatea muncii lor va influența foarte mult viitoarele procese în instanță. Organismele de investigație se pot baza pe noile instrumente dezvoltate cum sunt metodele judiciare pentru a-și îndeplini misiunea.

Are o importanță crucială strânsa colaborare a acestora într-un mod rațional cu autoritățile competente la nivel forestier și cu autoritățile judiciare pentru a construi cazuri solide.

Recomandările identificate de proiect pentru organismele de investigație pentru a le ajuta și sprijini în combaterea ulterioară a infracțiunilor forestiere.

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- Implementarea unei **baze de date naționale/sistem online** cu acces restricționat doar autorităților relevante, inclusiv registre de control al rezultatelor (conform prevederilor EUTR) precum și informații privind infracțiunile forestiere comise și situația investigațiilor. Acestea ar trebui să ajute la identificarea zonelor naționale vulnerabile din punctul de vedere al infracțiunilor forestiere și măsurile ce pot fi luate pentru a contracara fenomenul criminal. În același timp, poate ajuta la cartografierea posibilelor rute folosite ocazional de persoanele care comit astfel de infracțiuni, facilita fluxul de informații și identifica bunele practici. Platforma ar oferi de asemenea spațiul pentru discuții privind diferite cazuri.
- Dezvoltarea și folosirea unei **abordări bazate pe risc** pentru a dezvolta planuri de control și prioritiza verificările bazate pe criterii obiective și transparente, **acordând o atenție specială companiilor mari de prelucrare a lemnului și infracțiunile forestiere macro.**
- Stabilirea unor proceduri **inter-instituționale/unificate** pentru a face metodele și protocoalele de investigație coerente și aliniate la nivelul lanțului de furnizare.
- Eficientizarea și **actualizarea procedurilor** (reducerea formalităților administrative și birocrăției inutile) pentru a reduce întârzierea între momentul observării infracțiunii și momentul raportării pentru urmărire penală.
- Folosirea testării lemnului/**metodelor judiciare** pentru a furniza dovezi suplimentare și de încredere pentru cazurile din instanță.
- **Protejarea mai bună a persoanelor care investighează** infracțiuni, luând în considerare riscul semnificativ la care se expun în timp ce își îndeplinesc atribuțiile. În timp, pot fi crescute salariile și implementat un sistem de bonificații de compensare.
- Implementarea unor **protocoale operaționale mai eficiente** pentru a construi și colecta dovezi puternice pentru a formula acuzarea și îmbunătățirea accesului la echipament tehnic, inclusiv instrumente pentru realizarea mai facilă a controalelor și desfășurarea investigațiilor stricte cum sunt mai multe **imagini din satelit, baze de date** forestiere relevante și **sisteme GIS**. Facilitarea accesului la arhive de fotografii sau video disponibile atunci când sunt relevante pentru a dovedi activități ilegale, pentru a asigura capacități suficiente pentru prelucrarea informațiilor rezultate din măsurile de supraveghere și evaluarea calității și a caracterului complet al acțiunilor de investigație încă o dată.
- Găsirea unor modalități de a se asigura că **dovezile** colectate în timpul investigațiilor pe teren (și ulterior) **sunt suficient de credibile** și permit formularea acuzațiilor pentru a asigura victoria cazurilor în instanță.
- **Adoptarea unor politici stricte și armonizate privind colectarea de date despre operatori, în mod ideal sub forma unui registru comun de operatori și comercianți la nivelul UE** care desfășoară activități pe piața internă. Un astfel de registru poate include date cu privire la dimensiunea companiilor, statele de operare, complexitatea lanțurilor de furnizare, frecvența importurilor de lemn și cantitățile și valoarea lemnului importat și plasat pe piață.
- Dezvoltarea unor **sesiuni/programe de instruire** în jurul forțelor de ordine și combaterea mai bună a infracțiunilor forestiere pentru a consolida capacitatea operațională și expertiza și pentru a stimula motivația personală a organismelor de investigație pre-proces responsabile pentru detectarea, investigarea și înregistrarea dovezilor privind o infracțiune.
- Numirea și consolidarea **personalului specializat** dedicat infracțiunilor forestiere (cum este poliția pădurilor) care să lucreze îndeaproape cu unitățile

anti-corupecție, unitățile de infracțiuni anti-financiare și procurori, răspândit pe întreg teritoriul național, posibil cu direcții regionale sau chiar județene.

- **Sporirea cooperării între entitățile naționale și străine** implicate în combaterea infracțiunilor forestiere prin înființarea de noi platforme de comunicații (**cum sunt grupurile de lucru sau echipele speciale inter-instituționale**) care pot promova schimbul de date/experiență și pot oferi autorităților de implementare capacitatea de a desfășura activități în comun (cum sunt inspecțiile inter-instituționale/supranaționale). Aceasta trebuie să asigure și existența persoanelor de legătură/contact desemnate la nivelul fiecărei autorități și reducerea riscului existenței oficialilor corupți din cadrul unei agenții care să blocheze eforturile globale ale forțelor de ordine.

Cele mai relevante recomandări pentru statele importatoare (Belgia, Franța)

- Oferirea unui cadru clar pentru autorități pentru a le sprijini în stabilirea unei sancțiuni emise și pentru a **defini amenzi corespunzătoare** pentru a asigura sancțiuni administrative **descurajatoare** conform EUTR.
- **Adoptarea unor politici stricte și armonizate privind colectarea de date despre operatori, în mod ideal sub forma unui registru comun de operatori și comercianți la nivelul UE** care desfășoară activități pe piața internă. Un astfel de registru poate include date cu privire la dimensiunea companiilor, statele de operare, complexitatea lanțurilor de furnizate, frecvența importurilor de lemn și cantitățile și valoarea lemnului importat și plasat pe piață.
- Crearea de **baze de date de încredere** la nivel național și UE pentru a compila informațiile cu privire la infracțiuni, urmăriri penale, investigații, actori cunoscuți relaționați cu infracțiunile forestiere, modul de operare, operatori cunoscuți ca fiind suspecti, rute cunoscute de trafic și speciile de lemn cele mai traficate etc. pentru a facilita răspândirea informațiilor, obține experiență și viza investigațiile mai bine.
- Consolidarea în mod semnificativ a **capacității personalului** la nivelul Autorităților Competente pentru a realiza verificări mai multe și mai bune ale operatorilor care importă lemn.
- Folosirea **testării lemnului/metodelor judiciare** pentru a oferi dovezi de încredere și suplimentare pentru cazurile din instanță.
- Încurajarea și sprijinirea **analizei** actorilor implicați în comerțul ilegal cu lemn și modul de operare al acestora.

- Instituționalizarea **cooperării între autorități** și stabilirea unei strategii, a protocoalelor și standardelor privind modul în care diferite noduri ale lanțului forțelor de ordine trebuie să detecteze și combată infracțiunile forestiere și să asigure identificarea omologilor din administrațiile și autoritățile guvernamentale.
- Informarea **indicatorilor de risc** între toate autoritățile și organizațiile de aplicare a legii.
- Atunci când dovezile lipsesc pentru a urmări penal companiile/operatorii care încalcă EUTR, indicațiile de fraudă fiscală, spălare de bani sau legături cu crima organizată trebuie să fie analizate pentru a deschide oportunitatea de urmări penal o companie pentru **delicte legate de infracțiunile forestiere**.
- **Compilarea și analizarea celor mai bune practici ale lanțului forțelor de ordine** pentru a sprijini **informarea și rafinarea abordării investigației**.
- Echiparea personalului de investigație cu **protocoale sau ghiduri dedicate** privind, de ex. stabilirea unui profil al riscului sau tehnici științifice disponibile care îl pot sprijini la controlul eficient și detectarea fraudei.

Bune practici din statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

SLOVACIA

O unitate de poliție care monitorizează infracțiunile asupra mediului a fost înființată în 2019. Un Departament independent pentru Detectarea Substanțelor Periculoase și a Infracțiunilor asupra Mediului a fost înființat sub conducerea Forțelor de Poliție. Au fost înființate departamente dedicate infracțiunilor asupra mediului în cadrul departamentelor existente ale poliției pentru fiecare dintre cele 8 Direcții ale Poliției Naționale cu o echipă specială formată din 7 specialiști/investigatori în fiecare stat.

Lupta împotriva infracțiunilor asupra mediului la nivel districtual a fost de asemenea consolidată. În fiecare dintre cele 53 districte, 2 experți lucrează pentru Direcțiile de Poliție Districtuale (un investigator și un ofițer de poliție). În ceea ce privește capacitatea personalului, 105 ofițeri de poliție și investigatori se ocupă de cazurile de infracțiuni asupra mediului²⁴.

SLOVACIA

A fost semnat un acord de colaborare privind detectarea și documentarea infracțiunilor asupra mediului în 2020 între Ministerul Internelor (Forțele de Poliție din Republica Slovacia) și Inspectoratul de Mediu slovac. **Acordul se concentrează pe trei domenii principale:** schimbul de informații, consultări și întruniri de instruire pentru a coordona procedurile și cooperarea în timpul investigațiilor²⁴.

ROMÂNIA

Colaborarea există în diverse forme, de exemplu prin intermediul Planului „Scutul Pădurii”. **Planul Scutul Pădurii este un program de cooperare între agenții în care diferite agenții/autorități au un plan de acțiune comun pentru a aborda exploatarea forestieră ilegală.**

Bune practici din statele importatoare (Belgia, Franța)

BELGIA

Din septembrie 2020, poliția federală belgiană deține dreptul de a investiga infracțiunile de mediu legate de faună și floră care pot spori atribuțiile și capacitățile de a realiza investigații internaționale în rețele criminale.

FRANȚA

Autoritatea Competentă franceză instruește și specializează controlorii cu ajutorul organizațiilor terțe părți experimentați în detectarea lemnului ilegal.

© Ricardo Bellei/Brazil | Photos/LightRocket via Getty Images

UCRAINA

Poliția și Serviciile de Securitate Națională **furnizează numeroase rapoarte despre investigațiile privind exploatarea forestieră ilegală în diferite regiuni**, precum și despre oficialii forestieri (inclusiv șefii de departamente forestiere regionale) prinși încercând să ofere mită. Acesta evidențiază conștientizarea cu privire la acest aspect și faptul că unele agenții investighează această problemă omniprezentă.

Echipa de Sprijin de Investigație a INTERPOL detașată să investigheze o încălcare suspectă de lemn sechestrată de către autoritățile naționale din Europa de Est a luat legătura cu Agroisolab și autoritățile naționale pentru a trimite tehnologii judiciare și analiza lemnului sechestrat și dovedi presupusa ilegalitate. Datorită folosirii acestor instrumente judiciare dedicate, originea ilegală a lemnului a fost dovedită și fraudă documentelor a fost confirmată.

EXEMPLU INTERNAȚIONAL: BRAZILIA

Exemple ale Planului brazilian la nivelul Sectorului pentru Protecția și Combaterea Despăduririlor în Amazon (PPCDAM)

Deși acesta a avut loc în Brazilia, PPDCAM, cunoscut drept unul dintre cele mai mari succese obținute asupra infracțiunilor de mediu și nerePLICATE până în prezent, arată faptul că un sprijin politic puternic și o abordare multidisciplinară este posibilă în combaterea infracțiunilor forestiere la scară largă. Această experiență și bune practici pot servi și drept un model și referință pentru investigațiile la scară largă și acțiuni de aplicare a legii.

Conform publicației *Problema spinoasă a pădurilor*²⁵: „(...) un singur birou a primit responsabilitatea completă pentru coordonare: Biroul Executiv al Președinției în strânsă colaborare cu Poliția Federală, implicând coordonarea și implementare în cadrul a 13 ministere și mai mulți parteneri. (...) Mai mult de 41 000 amenzi în valoare de 3,9 miliarde dolari au fost aplicate. 700 de persoane au fost arestate, multe dintre ele puse sub acuzare, 1 milion metri cubi de lemn tropical a fost sechestrat, 11 000 proprietăți, echipamente și bunuri au fost confiscate sau distruse”.

23 <https://www.webnoviny.sk/nasvidiek/na-slovensku-vznikne-specialna-enviropolicia/>

24 https://www.sizp.sk/files/genetika/zmluva_sizp_pz.pdf

25 Nellemann, C. et al. 2020. Problema spinoasă a poliției pădurilor

SISTEMUL JUDICIAR

Sistemul judiciar, inclusiv judecătorii și procurorii, trebuie să joace un rol cheie în investigarea, urmărirea penală și condamnarea autorilor infracțiunilor forestiere. În ciuda compilării datelor și dovezilor care arată omniprezența infracțiunilor forestiere, în acest moment majoritatea infracțiunilor forestiere nu apar în fața instanței, în special cazurile care implică persoane importante și rețele de crimă organizată. Acest lucru creează sentimentul de impunitate printre infractori și are un impact negativ asupra percepției societății civile în general.

În trecut sistemul judiciar poate să nu fi fost conștient pe deplin și instruit cu privire la infracțiunile asupra mediului, însă joacă un rol crucial în urmărirea penală a infracțiunilor forestiere prin emiterea de sancțiuni, concentrându-se în mod special asupra jucătorilor importanți și rețelelor criminale. Acest lucru va ajuta la generarea de dezbateri publice și importante la nivel național. Între timp, publicarea și distribuirea de sancțiuni aplicate și alte pedepse vor crea un sentiment de responsabilitate la nivelul forțelor de ordine și al sistemului judiciar și vor sprijini descurajarea comportamentului criminal.

Proiectul identifică recomandări pentru organismele judiciare pentru a le ajuta și sprijini în combaterea infracțiunilor forestiere, precum și câteva recomandări suplimentare pentru legislatură în statele producătoare.

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- **Asigurarea instruirii privind infracțiunile asupra mediului, inclusiv infracțiuni forestiere, pentru judecători și procurori**, și asigurarea că persoanele care lucrează în cadrul justiției sunt **bine informați/conștienți** suficient privind efectele dăunătoare și nocive ale nesancționării infracțiunilor forestiere.
- Asigurarea unei **protecții corespunzătoare pentru martorii/informatorii** cazurilor de infracțiuni forestiere conform cerințelor Directivei Protecției Informațiilor 2019 (2019/1937). Statele Membre trebuie să asigure o transpunere rapidă și corespunzătoare în legislația națională până în decembrie 2021.
- Încălțările grave ale legilor forestiere și comerțului ulterior cu lemn necesită acțiuni precise ale forțelor de ordine, acordând o atenție specială măsurilor de lege penală. **Orientarea acțiunilor forțelor de ordine trebuie să se îndrepte către corporațiile mari și rețele criminale, în locul exploatatorilor la scară redusă.**
- **Metodele judiciare** din laboratoare trebuie să fie mai încurajată și folosită pentru cazurile din justiție.
- Înființarea unui grup de lucru și **sporirea cooperării între autoritățile judiciare și sau agențiile forestiere/vamale/de investigație**, pentru a **identifica obstacolele din aplicarea legilor privind infracțiunile forestiere** (ex: motivul pentru care majoritatea infracțiunilor detectate nu ajung în instanță) și **găsirea soluțiilor pentru acțiuni mai eficiente**

- Folosirea mai des a **dreptului penal** pentru a pedepsi sever infracțiunile forestiere.
- **Statele Membre trebuie să joace un rol activ, pe lângă ONGuri, pentru a crește conștientizarea și atenția privind infracțiunile forestiere** și divulga informații privind aplicarea EUTR în mod regulat, posibil sub forma registrelor publice sau pagini de internet dedicate care conțin date cu privire la verificările conformărilor, preocupărilor justificate și măsurilor ulterioare de aplicare a legii cum sunt sechestrul și cazurile instrumentate în instanță.

Cele mai relevante recomandări pentru statele importatoare (Belgia, Franța)

- Amenzile administrative nu trebuie să fie ignorate de către autorități deoarece sunt un instrument pentru **sancționarea descurajatoare** și eficientă.
- **Instruirea procurorilor și judecătorilor** pentru a se asigura că sunt mai **specializați în infracțiunile asupra mediului** și în special privind infracțiunile forestiere.
- **Sporirea folosirii canalelor oficiale de comunicații**, care ar întări dovezile în procedurile judiciare.
- **Statele Membre trebuie să joace un rol activ, pe lângă ONGuri, pentru a crește conștientizarea și atenția privind infracțiunile forestiere** și divulga informații privind aplicarea EUTR în mod regulat, posibil sub forma registrelor publice sau pagini de internet dedicate care conțin date cu privire la verificările conformărilor, preocupărilor justificate și măsurilor ulterioare de aplicare a legii cum sunt sechestrul și cazurile instrumentate în instanță.

LEGISLATURĂ

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- Stabilirea unor penalități și sancțiuni mai severe pentru infracțiunile forestiere.
- **Cadrul legislativ** trebuie să fie **mai strict** (toleranță zero pentru exploatare forestieră ilegală) și trebuie implementate sancțiuni în funcție de gravitatea încălcării.
- Analizarea politicii forestiere existente și revizuirea/reformularea acesteia pentru a simplifica și reduce numărul de piese legislative și asigurarea că nu rămâne loc de interpretare și propunerea unor legi mai eficiente, clare și care dau naștere unor acțiuni.
- Introducerea de amendamente asupra legislației pentru a asigura **protecția martorilor** și introducerea de recompense financiare, inclusiv drept modalitate de a stimula organismele de poliție și de investigație pentru a investiga corupția și fraudele legate de infracțiunile forestiere.

Bune practici din statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

SLOVACIA

Specializarea procurorilor în infracțiuni asupra mediului au fost introduse la nivel general, județean și de asemenea la nivelul **birourilor procurorilor districtuali în 2008**²⁶.

Bune practici din statele importatoare (BE, FR)

BELGIA-FRANȚA

În 2019, un operator belgian a fost amendat cu 12.000 euro pentru încălcarea cerinței EUTR de a realiza verificări²⁷ în timp ce un operator francez a fost amendat cu 5.000 euro pentru aceeași încălcare. Deși ambele amenzi pot să nu fie descurajatoare, acest lucru indică faptul că autoritățile relevante încep să ia măsuri legale.²⁸

Stump from illegally logged beech tree (*Fagus sylvatica*) from the scene of a massive scale illegal logging discovered in Uzansky National Park in 2018, which the Park authorities denied.

© D. Karabchuk

UNITĂȚI SPECIALIZATE: ANTI-CORUPȚIE, ANTI-FRAUDĂ ȘI SPĂLAREA DE BANI

Unitățile specializate, cum sunt unitățile care luptă împotriva infracțiunilor financiare, crimei organizate sau inițiativelor anti-corupție joacă toate un rol suplimentar în sprijinirea detecției, identificării și condamnării infractorilor/delincvenților legați de infracțiunile forestiere. Infracțiunile forestiere sunt deseori săvârșite în legătură cu alte infracțiuni cum sunt evaziunea fiscală, corupția, mita, șantaj, documente contrafăcute și spălarea de bani.

Unitățile care luptă împotriva infracțiunilor financiare pot sprijini detectarea posibilei implicări a persoanelor în scheme de infracțiuni prin investigații financiare cum sunt cercetarea juridică a conturilor sau analiza valorii nete. Între timp, unitățile independente anti-corupție ajută la combaterea și prevenirea corupției și sprijină consolidarea transparenței și încrederii în guvern, îmbunătățind astfel controlul și monitorizarea, în special în sectorul de mediu și forestier, unde conflictele de interes și interferența politică sunt frecvente. Aceste unități specializate sunt foarte complementare activităților restului lanțului format din forțele de ordine pentru a combate infracțiunile forestiere.

Proiectul identifică recomandări pentru unitățile specializate pentru a le ajuta și sprijini în combaterea infracțiunilor forestiere.

Cele mai relevante recomandări pentru statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

- Transformarea **corupției** din sectorul forestier în **punctul central** pentru educația autorităților procurorilor și încurajarea investigației rețelelor de crime organizate care se ocupă cu infracțiunile forestiere.
- **Împuternicirea autorităților anti-corupție** prin orice mijloace (inclusiv prin angajarea și instruirea personalului dedicat/specializat).
- **Creșterea salariilor** pentru toate organismele forestiere și de investigare pentru a reduce probabilitatea corupției prin mite. În acest moment salariile sunt deseori semnificativ prea reduse.
- **Stabilirea legilor și protocoalelor** astfel încât corupția, nepotismul și implicarea și interferența politicianilor în afacerile, administrațiile și politicilor forestiere să fie mult redusă.
- **Oprirea numirii politice** a reprezentanților autorităților de control.
- **Creșterea transparenței** pentru a se asigura că licitațiile și contractele legate de activitățile forestiere

sunt câștigate onest și nu prin intermediul mitelor sau contactelor politice.

- Creșterea **cooperării instituționale între autorități** pentru o penetrare mai bună a mediului penal.
- **Un acces mai bun la informații** și organismele independente de control trebuie să fie formate din reprezentanți din diferite instituții expert.
- Asigurarea că persoanele sunt **condamnate pentru corupție la nivel înalt** pentru a sprijini creșterea conștientizării societății civile privind acest aspect.
- Realizarea de campanii de **conștientizare publică**.
- Definirea unei metode corespunzătoare și eficiente de **calcul al pierderilor financiare** cauzate de infracțiunile forestiere pentru a evalua omniprezența problemei și defini o strategie asociată de combatere.

Cele mai relevante recomandări pentru statele importatoare (Belgia, Franța)

- Comunicările publice privind infracțiunile asupra mediului, corupției și fraudei sunt cruciale pentru a crește **conștientizarea publică și crește resursele și finanțarea**. Oficialii guvernamentali joacă un rol activ în comunicare.

Bune practici din statele producătoare (Bulgaria, România, Slovacia, Ucraina)

ROMÂNIA

S-a raportat în mai 2018 că **forțele de ordine din România au realizat o serie de filtre pentru a întrerupe un presupus inel de exploatare forestieră ilegală în valoare de 25 milioane euro.**

29

SLOVACIA

Există un **interes crescut** cu privire la exploatarea forestieră ilegală din partea unităților anti-corupție (NAKA). **În 2020**, au fost realizate investigații și filtre și **mai multe persoane suspectate de corupție și spălarea de bani în legătură cu comerțul de lemne au fost puse sub acuzare.**

UCRAINA

După Revoluția Demnității din 2014, **Ucraina a înființat noi instituții anti-corupție** cum sunt Biroul Național Anti-Corupție, Agenția Națională pentru Prevenirea Corupției, Biroul Special Anti-Corupție al Procuraturii precum și Instanța Specială Anti-Corupție. Biroul Național Anti-Corupție este acum implicat în investigarea corupției în sectorul forestier.

© RoClickMag / Shutterstock.com

ANEXĂ

Tree trunk with holes in it, Slovakia.

Civic space – Spațiul civil

Locul pe care îl ocupă actorii societății civile; mediul și cadrul în care societatea civilă acționează și relația dintre aceștia și statul, sectorul privat și publicul general.

Corruption – Corupție

Nu există o singură definiție a corupției. Conform INTERPOL, corupția este definită astfel:

- Folosirea abuzivă a puterii pentru câștig privat
- orice cale de acțiune sau inacțiune de către persoane sau organizații, publice sau private, cu încălcarea unei datorii sau obligații prevăzute de lege sau bazate pe încredere, pentru profit sau câștig.

Costul anual generat de corupția din sectorul forestier este estimat a fi de ordinul a 29 miliarde de dolari. Mita este raportată ca cea mai comună formă de corupție în sectorul forestier. Alte forme de corupție, în ordine crescătoare ca frecvență, după mită, sunt următoarele: fraudă, abuzul în serviciu, extorsunea, clientelismul și nepotismul

Forensic methods - Metode criminalistice

Metodele inovatoare de testare științifică în laborator fac astăzi posibilă detectarea anumitor tipuri de fraudă/încălcări ale legii, de exemplu în contextul EUTR. Metodele criminalistice fac posibilă identificarea speciilor lemnoase. Aceste metode implică examinarea proprietăților care sunt ferm înrădăcinate în lemn și, prin urmare, imposibil de manipulat. Există mai multe metode criminalistice, cele mai comune fiind:

- **testarea anatomiei lemnului:** o metodă stabilită și utilizată în mod obișnuit pentru a identifica tipul de lemn pentru bustean, furnir, placaje, etc. Constă într-o examinare micro și microscopică prin care se poate determina precis genul, și în multe cazuri specia mostrelor evaluate, pe baza structurii lor anatomice.
- **Testarea cu izotop:** izotopii unor elemente comune precum hidrogenul, oxigenul, azotul, sulful sau carbonul apar în diferite proporții în diferite locații, fiind absorbiți de plante și încorporați în structura lor. Prin analiza proporției izotopilor din plante, este posibil să se determine unde au crescut, atâta timp cât există material de referință.
- **Testarea ADN:** analiza ADN compară secvențele genetice extrase din mostre de lemn cu o bază de date genetică de referință. Testarea ADN poate fi utilizată pentru identificarea populațiilor, speciilor sau a buștenilor individuali. Odată ce trăsăturile specifice au fost identificate, genetica poate fi utilizată pentru stabilirea speciei cu exactitate.

Criminalitatea forestieră:

Conform INTERPOL, ”criminalitatea forestieră” este un termen umbrelă pentru a descrie activități infracționale (efectuate cu încălcarea legislației naționale și internaționale) în sectorul forestier, de-a lungul întregului lanț de aprovizionare a lemnului (recoltare (ilegală), transport, procesare, vânzare, comerț, import, export). Deasemenea se referă la infracțiuni care facilitează asemenea activități, inclusiv fraudarea documentelor, corupția și spalarea banilor.

Modus Operandi

Modus Operandi se referă la metodele folosite la săvârșirea infracțiunilor forestiere (a se vedea definiția de mai sus) de-a lungul întregului lanț de aprovizionare a lemnului, de la recoltare la transport și comercializare.

Delict

În scopul prezentului raport, termenul ”delict” include toate activitățile care pot face obiectul unei sancțiuni penale sau administrative.

Crima organizată

Conform Convenției Națiunilor Unite împotriva crimei organizate transnaționale (2004):

a) ”Grup criminal organizat” va însemna un grup structurat de trei sau mai multe persoane, ce există pentru o perioadă de timp și acționează concertat în scopul de a comite una sau mai multe infracțiuni / delict grave stabilite în conformitate cu această convenție, și pentru a obține (direct sau indirect) un beneficiu financiar sau de altă natură.

b) ”infracțiuni grave” va însemna conduita care constituie o infracțiune pedepsită cu o privare de libertate de cel puțin patru ani sau o pedeapsă mai gravă.

Criminalitatea forestieră legată de sărăcie

Crima organizată este diferită de criminalitatea legată de sărăcie. Biroul Națiunilor Unite pentru droguri și crimă definește că ”deși acțiunile în activitățile ilegale sunt conectate (de exemplu, localnici săraci care sunt angajați în exploatare și ca furnizori de către traficanți), este încă critic să facem diferența între activități generate de nevoi și sărăcie, și cele generate de lăcomie și himera unui profit mare. În țările în curs de dezvoltare, sărăcia poate fi un factor care generează delict legate de faună și pădure (...). În acest sens, criminalizarea formală poate fi dăunătoare pentru oamenii care depind de resursele faunei și cele forestiere, ca mijloace de trai”.

Exploatare în scop sanitar (ex. Tăieri de igienă)

Exploatarea în scop sanitar se referă la practica de recoltare a arborilor morți sau bolnavi pentru a preveni răspândirea bolilor sau a dăunătorilor. Este un instrument standardizat pentru gestionarea pădurilor cu rol de producție în scop comercial, cu respectarea unor cerințe legale specifice. Ea poate fi continuă sau selectivă. Uneori este folosită abuziv pentru a aoperi activitățile ilegale conectate la criminalitatea forestieră.

Îngrijorări întemeiate / Preocupări motivate

O îngrijorare întemeiată poate fi descrisă ca orice informație relevantă adusă în atenția Autorității Competente eutr, care indică sau dovedește o neconformare a unui operator sau a unei organizații de monitorizare cu obligațiile trasate în Regulamentul 995/2010 and Regulation 607/2012. Conform art. 8 (4) și art. 10(2) al Regulamentului 995/2010 (EUTR) autoritatea competentă trebuie să efectueze verificări adiționale asupra Organizațiilor de Monitorizare și Operatorilor atunci când se află în posesia unor informații relevante, inclusiv pe baza unor îngrijorări întemeiate din partea unor terțe părți, în legătură cu respectarea EUTR. În acest document termenii de ”îngrijorarea întemeiată” și ”îngrijorarea unor părți terțe” sunt sinonimi.

IMMEDIATE ACTIONS THAT SHOULD BE TAKEN BY:

THE EUROPEAN COMMISSION

- The European Commission holds EU member states accountable to their commitment to eliminate illegal logging and ensures a better and harmonised implementation across all EU member states.
- The European Commission carries out an assessment of whether the penalties set by EU member states under the EUTR are effective, proportionate and dissuasive.
- Training for judges and prosecutors is carried out across the EU member states on the EUTR.
- The European Commission encourages and provides guidance on how to best use forensic methods in fighting forestry crime and ensures authorities are using them regularly and systematically.
- Ensure strong implementation of Whistleblower Directive.

CHANGES NEEDED TO STRENGTHEN THE EUTR

- The product scope of the EUTR is extended to include all products containing wood
- Due Diligence obligations are extended to traders to capture participants circumventing the law.
- To ensure transparency, the obligation for operators and traders to declare wood species and origins at the point of sale is introduced

EUROPEAN COUNTRIES

- Transparent and clear strategies to combat forestry crime are established by governments at national and regional levels.
- Transparency and public communication about forestry crime, corruption and fraud is made more central to increase political awareness and increase resourcing and funding.
- Competent Authorities establish greater transparency towards the public and relevant stakeholders.
- Guidance is developed for customs staff on establishing and developing improved risk analysis for timber imports.
- Competent Authorities are provided by governments and the European Commission with a clear framework to help them define adequate fines and to ensure dissuasive administrative penalties under the EUTR. More severe penalties and sanctions for forestry crimes are imposed.
- Staff capacity of Competent Authorities is reinforced.
- Competent Authorities carry out analysis on companies known to be suspects, traffic routes, cover-ups and timber species most commonly trafficked.
- Indications of fiscal fraud, corruption, money laundering or links to organised crime are investigated, including in the case of alleged illegal timber imports.
- Checks under the EUTR and other relevant laws must be more effective and thorough, especially on companies known to be suspects and dealing with high risk products
- Competent Authorities and enforcement agencies are equipped with protocols on risk profiling and available scientific techniques that could support them in efficient checks and fraud detection.
- People uncovering offences and whistleblowers are better protected.
- Salaries are increased for forest and staff investigating bodies to cover livelihood needs and reduce the likelihood of corruption through bribes*.
- Corruption in the forestry sector is made a central focus for authorities and prosecutors to make large cases of forestry crimes effectively investigated.
- The focus of enforcement actions is shifted towards large corporations and criminal networks (including by using forensic methods to produce evidence) instead of small-scale loggers
- Specialised staff dedicated to investigating forestry offences are appointed and appropriate performance indicators are introduced for staff with supervisory responsibilities.

*The blue recommendations are relevant in priority for countries facing forestry crime at domestic level (such as for example Bulgaria, Romania, Slovakia and Ukraine).

THE ACTIONS CONTRIBUTE TO

SHORT TERM

- Public pressure and awareness raising about forestry crime and corruption increases amongst civil society, institutions and authorities in European Countries -
- Forestry crime is prioritised by authorities and receives sufficient political support at EU and higher government levels

MID TERM (BY 2025)

- Proper enforcement of the EUTR prevents imports of illegal timber products into EU member states or illegal logging that takes place within the borders of the EU
- Political pressure and strangleholds on the forestry system and possible links between politicians and the forest business and/or organised crime shrink in project countries.

- Destruction and degradation of forest ecosystems in the EU and Ukraine due to illegal logging is stopped.
- Penetration into organised networks involved in forestry crime is made possible and related cases are prosecuted in project countries.

LONG TERM (BY 2030)

- The EU is able to fulfil its commitments made under the Green Deal and the Paris Climate Agreement by effectively addressing deforestation and forest degradation

WWF

Working to sustain the natural world for the benefit of people and wildlife.

together possible™

www.wwf.eu

© 2021
Paper 100% recycled

© 1986 Panda symbol WWF – World Wide Fund for Nature (Formerly World Wildlife Fund)
® “WWF” is a WWF Registered Trademark.
WWF European Policy Office, 123 rue du Commerce, 1000 Brussels.

For contact details and further information, please visit our website at www.wwf.eu